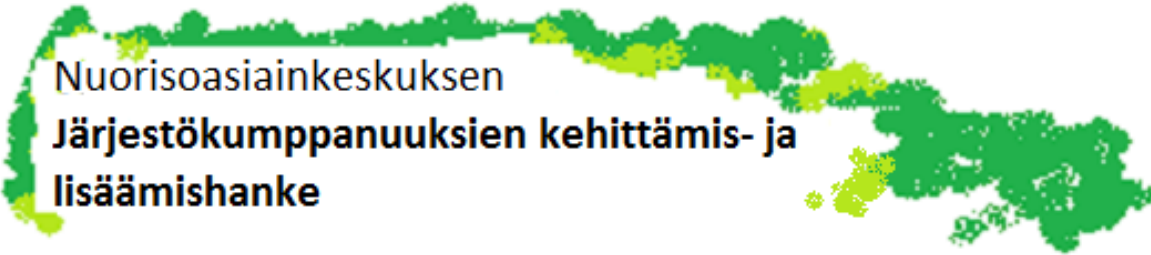

Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus
Alueelliset palvelut
Jonna Oksanen
18.4.2012

Nuorisoasiainkeskuksen
**Järjestökumppanuuksien kehittämis-
ja lisäämishanke**

LOPPURAPORTTI

Nuorisiasiainkeskuksen
**Järjestökumppanuuksien kehittämisen ja
lisäämishanke**

Nuorisiasiainkeskuksen Järjestökumppanuuksien kehittämisen ja lisäämishankkeessa on kartoitettu Helsingin alueen järjestökentästä virastolle mahdollisia uusia järjestökumppaneita.

Lisäksi hankkeessa on selvitetty, mitä viraston tarjoamia nuorisopalveluja voitaisiin tuottaa järjestökumppanuuksien avulla: järjestöjen tarjouksia nuorisopalveluista, joita ne olisivat halukkaita tuottamaan, on listattu, ja kunnallisten nuorisotoimien ja järjestöjen tekemää yhteistyötä tutkittu Suomessa ja muualla.

Hankkeen aikana on myös luotu malleja viraston järjestöyhteistyöhön ja -kumppanuuksiin, joita on tarkoitus saattaa pilotoinnin asteelle vuoden 2012 aikana.

1. Johdanto: Haussa palveluiden tuottamisen järjeistyksiä yhteistyöstä järjestöjen kanssa	5
2. Hankkeen toimenpiteet ja hankkeen alussa hankittu tieto	7
2.1. Hankkeen aiotut ja toteutuneet toimenpiteet	7
2.2. Kuntien järjestöyhteistyön kultaiset säännöt	9
2.3. Malleja järjestöjen rooleista kunnallisissa nuorten palveluissa Suomesta ja muualta	11
3. Viraston järjestöyhteistyön tarve ja järjestöjen yhteistyötajoukset	17
3.1. Viraston järjestöyhteistyön tarve nuorisotyön ja kaupungin eri alueilla	17
3.2. Kontaktoidut järjestöt ja niiden tekemät yhteistyöehdotukset	20
Taulukko 1: Hankkeen aikana kontaktoidut järjestöt aakkosjärjestyksessä	21
Taulukko 2: Järjestöjen tekemät yhteistyötajoukset ja -ehdotukset	23
4. Hankkeessa suunnitellut järjestöyhteistyön pilottimallit	32
4.1. Pilottimalli järjestöjen järjestämään kaupungin varhaisnuorisotoimintaan	32
4.2. Pilottimalli maahanmuuttajajärjestöjen roolin kehittämiseen kunnallisessa nuorisotyössä	34
4.3. Kevytrakenteisemmän nuorisotalomallin ideointi	37
5. Hankkeen ehdotukset nuorisoasiainkeskuksen järjestöyhteistyön vahvistamiseksi	40
6. Lopuksi: Tilanne hankkeen päättymishetkellä huhtikuussa 2012	45
7. Lähteitä	48
LIITTEET: Liite 1: Hankkeen seurantataulukko	50
Liite 2: Järjestöille lähetetty sähköpostikysely	53
Liite 3: Maahanmuuttajajärjestöjen kuulemisfoorumin ohjelma	54
Liite 4: Maahanmuuttajajärjestöjen kuulemisfoorumissa esittämät huomiot siitä, mitä nuori tarvitsee.	55

1. Johdanto: Haussa palveluiden tuottamisen järjeistyksiä yhteistyöstä järjestöjen kanssa

Hankkeen alussa lokakuussa 2011 hanke tunsu nimen ”Kolmannen sektorin roolin vahvistaminen nuorisosiainkeskuksen palvelustrategiassa”. Nimen mukaisesti hankkeen tavoitteena oli nostaa kolmannen sektorin eli järjestöjen osuutta kunnallisten nuorisopalveluiden tuottamisessa Helsingissä. Hankkeessa on kuluneen puolen vuoden aikana muun muassa kartoitettu järjestötuottoisia nuorisopalveluita Suomessa ja muualla, verkostoiduttu järjestöjen kanssa sekä suunniteltu järjestöyhteistyöpilotteja ja viety niitä käytännössä eteenpäin. Uusia järjestökumppanuuksia on etsitty niin alueellisen, kohdennetun kuin kulttuurisenkin nuorisotyön alueelta.

Hanke on ollut osa nuorisosiainkeskuksen palvelustrategian uudistamista, joka on yksi neljästä viraston vuosien 2012–2016 strategian pääteemasta. Palvelustrategian uudistamisessa on kyse sen selvittämisestä, voitaisiinko jokin osa tai osat helsinkiläisten nuorten tällä hetkellä nauttimista kunnallisista nuorisopalveluista tuottaa järkevämmiin ja kustannustehokkaammiin nykyisestä poikkeavalla tavalla. Tiukan taloustilanteen lisäksi nykyisen toimintakonseptin muokkaamiseen ajaa tarve kohdistaa viraston voimavaroja uudelleen nyt, kun kunnalliselle nuorisotyölle on muun muassa esitetty kutsu liittyä talkoisiin nuorten yhteiskuntatakuun ja nivelvaihepudokkuuden ehkäisyn puolesta. Niukat resurssit olisi saatava riittämään entistä useamman tarpeen tyydyttämiseen ja ne on osaltaan jaettava uudelleen. Tässä kohtaa palveluiden tuottamisen kumppanuuskein usein kustannustehokkaan maineessa olevan ja vapaaehtoisvoimavaroja omaavan kolmannen sektorin kanssa on ajateltu olevan yksi osa ratkaisua – oli siis selvitettävä, mitä Helsingin kunnallisia nuorisopalveluita voitaisiin tuottaa toimivasti ja taloudellisesti kannatettavasti kumppanuuksilla tai ostopalvelusopimuksilla järjestöjen kanssa. Hankkeen taustalla vaikutti myös kaupungin strategia, jonka mukaan Helsingin muihin pääkaupunkiseudun kuntiin verrattuna alhaista palveluiden ulkoisen tuottamisen osuutta tulisi nostaa.

Hankesuunnitelmassa hankkeen taustaa valotettiin vielä näin: ”Hanke pyrkii vastaamaan nuorisotoimessa laajasti koettuun tarpeeseen löytää ja rakentaa uusia kumppanuuksia, joiden avulla voitaisiin tukea kaupungin oman henkilöstön voimin toteutettua nuorisotyötä. Järjestöjen vahvemmalla roolilla kunnallisen nuorisotyön toteuttamisessa pyritään avittamaan nuorisotoimen omien resurssien keskittämistä alueille, joilla tarve kaupungin omalle nuorisotyölliselle osaamiselle on ilmeisin. Entistä vahvemman järjestöyhteistyön toivotaan myös monipuolistavan nuorten toimintamahdollisuuksia. Kaupungin tämänhetkessä kireässä taloustilanteessa järjestökumppanuuksien ja -yhteistyön lisäämisellä tavoitellaan lisäksi myös taloudellista hyötyä.”

Myöhemmin lempinimen Järjestökumppanuuksien kehittämis- ja lisäämishanke saanut hanke lähestyi järjestöyhteistyön lisäämistarvetta selvittäen ensinnäkin, mitä kaupungin nuorten palveluihin kuuluvia palvelukokonaisuuksia tai niiden osia järjestöt haluaisivat tai voisivat tuottaa. Hankkeen aikana lähestyttiin 126 nuorisojärjestöä, nuorisotyötä tekevää järjestöä ja nuorisotyötä tekevää palvelujärjestöä, joiden toiminta voisi tuottaa nuorelle henkistä, fyysistä tai sosiaalista hyvinvointia. Nuorisotoimen järjestöyhteistyötarpeen laatua kartoitettiin viraston strategiapapereista valtakunnan tason nuorisopoliittisiin ohjelmiin ylettyneellä selvitystyöllä, ja

nuorisoalan järjestöyhteistyön malleja kaivettiin niin Savosta, länsirannikolta kuin Helsinki-tiimin opintomatkalta Belgiastakin. Kunta ja järjestö -kumppanuuksien kehittäjiä kuunneltiin niin Allianssi-talolla, Kolmas lähde -hankkeen¹ Tampereen seminaarissa kuin Etelä-Pohjanmaan nuorisoalan kehittämiskeskuksen edustajaa Lasipalatsissa kahvilla tavaten.

Hankkeessa kontaktoitujen järjestöjen yhteistyöehdotusten keräämisen lisäksi hankkeen tuloksina syntyi kaksi alueellisilla nuorisotaloilla toteutettavaa pilottimallia, joista toinen tarkoittaa varhaisnuorten iltapäivien järjestötuottoista järjestämistä ja toinen nuorisotyötä tekevien maahanmuuttajajärjestöjen saamista avoimiin iltoihin työpareiksi talojen omille ohjaajille monikulttuuristen nuorten vahvoilla alueilla. Lisäksi hankkeen aikana ideoitiin järjestöjen kanssa kevytrakenteisempaa järjestövetoista nuorisotaloa, joka veisi vähemmän kaupungin resursseja kuin nykyinen talomalli heikentämättä kuitenkaan merkittävästi alueen nuorten pääsyä avoimeen toimintaan.

Hankkeen vaikutus painottui viraston tekemän alueellisen nuorisotyön puolelle. Tämä johtui varmasti suureksi osaksi siitä, että hankkeen työntekijä toimi alueellisten palvelujen alla ja hankkeen vetämisestä päävastuu kuului alueellisten palveluiden osastopäällikölle. Toinen syy hankkeen painottumiselle alueellisen, ns. perusnuorisotyön alueelle on varmasti se, että järjestöistä on runsaslukuisimmin mahdollisuus löytää kumppanuuksia talolla tehtävään nuorisotyöhön, sillä järjestöistä enemmistön osaaminen on perusnuoriso- tai varhaisnuorisotyöhön liittyvää.

Huolimatta hankkeen tavoitteesta lisätä järjestöyhteistyötä Helsingin kaupungin tarjoamien nuorten palveluiden tuottamisessa, hankkeessa on pyritty suhtautumaan järjestöyhteistyön lisäämiseen kriittisesti: Järjestöyhteistyön vahvistamisen on vaadittu tuottavan toimintaan lisäarvoa rikastuttaen nuorille tällä hetkellä tarjolla olevia palveluita. Niiden on vaadittu myös olevan taloudellisesti edullisia. On haettu palveluita ja niiden osia, jotka ovat lähellä järjestön perustoimintaa ja järjestön siinä omaavaa asiantuntemusta ja osaamista, jolloin päästään alueille, joilla yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden kanssa on kannatettavaa verrattuna siihen, että sama osaaminen hankittaisiin nuorisoasiainkeskukseen. Järjestökentän mosaikkisuus tuo parhaimmillaan väriä ja monipuolisuuden rikkautta nuorten palveluihin. Vastineeksi järjestöt saavat kunnallisia nuorisopalveluita tuottaessaan uuden kontaktipinnan nuoriin, joiden mahdollisesti siinä sivussa heräävä kiinnostus järjestön toimintaa kohtaan on kansalaistoiminnan kentän elinvoimaisena pysymistä auttava ilmiö.

Viraston järjestökumppanuushankkeessa olennainen rooli on ollut hankkeen tukiryhmällä, joka on koostunut keskitettyjen ja alueellisten palveluiden osastojen johdosta sekä JHL:n, Jukon ja Jytyn edustajista. Ryhmä on huolehtinut yhteistoiminnan toteutumisesta hankkeessa. Roolinsa on ollut myös viraston nykyisten järjestö- ja kumppanuustalojen edustajilla, jotka ovat toimineet hankkeen aikana järjestöjen näkökulman kaikupintana säännöllisissä kokouksissaan, joihin on tuotu erinäisiä hankkeeseen liittyviä asioita.

Hankkeen aikana syntyneet konkreettiset ehdotukset viraston järjestöyhteistyön vahvistamiseksi on koottu lukuun viisi. Lisäksi järjestöjen tekemien ehdotusten joukossa on monia mielenkiintoisia tarjouksia, joita viraston olisi hyvä selvittää.

¹ Suomessa vuosina 2007–2013 menossa oleva ESR-rahoitteinen OKM:n kehittämisohjelma, jossa järjestöt tuottavat kunnille kunnallisia hyvinvointipalveluita liikunta-, kulttuuri- ja nuorisoalalla.

2. Hankkeen toimenpiteet ja hankkeen alussa hankittu tieto

2.1. Hankkeen aiotut ja toteutuneet toimenpiteet

Hankkeen päätavoite avattiin hankesuunnitelmassa osatavoitteisiin, jotka antoivat suuntaa hankkeen toimenpiteille. Hankkeen osatavoitteita olivat:

- 1) Saadaan aikaan hankkeelle hankesuunnitelma, joka sisältää mm. hankkeen toimenpiteet ja niiden aikataulun.
- 2) Kerätään tietoa kunnallisessa nuorisotyössä käytetyistä järjestökumppanuus- ja ostopalvelumalleista sekä järjestöyhteistyön hyvistä käytännöistä.
- 3) Määritetään nuorisotyön osa-alueita ja sijainteja Helsingin kaupungin alueella, joilla vahvempi yhteistyö kolmannen sektorin kanssa olisi toivottavaa ja mahdollista.
- 4) Kartoitetaan laajennettuun järjestöyhteistyöhön osallistuvat järjestöt.
- 5) Määritetään kokeiltavat järjestöyhteistyön mallit ja pilotit yhdessä järjestöjen kanssa.
- 6) Keskustellaan ja sovitaan järjestöjen kanssa uuden järjestöyhteistyön yksityiskohdista ja määräajoista.

Tavoitteena oli lisäksi kirjoittaa hankkeen lopputuloksista dokumentti.

Hankkeen toimenpiteitä määritti myös hankkeelle tehty yhteistoimintasuunnitelma ja sen mukaisten kuulemis- ja keskustelutilaisuuksien pitäminen, joita pidettiin niin osastotasoisina kuin yksikötasoisina ja niihin osallistuivat kaupungin nuoriso-ohjaajat ja esimiesasemassa olevat työntekijät.

Hankesuunnitelmassa hankkeessa aiotut toimenpiteet ja niiden aikataulu listattiin näin:

Lokakuu 2011:

- Hankkeelle tehdään hankesuunnitelma, joka viedään kommentoitavaksi järjestö- ja kumppanuustalojen edustajien kokoukseen 11.10.2011.
- Kerätään tietoa kunnallisen nuorisotyön ulkoistamisesta ja kolmannen sektorin rooleista kunnallisessa nuorisotyössä Suomesta ja mahdollisuuksien mukaan muualta (muut pohjoismaat ym. vertailukelpoiset sijainnit). Tutustumista järjestökumppanuus- ja ostopalvelukokeiluihin ja pilottimalleihin. Yhteydenottoja hankkeen kannalta arvokkaan tiedon hallussapitäjiin (kuntakumppanuuksien kehittäjiin, muihin kuntiin, Kuntaliittoon yms.).
- Nykyisten NK:n² yhteistyöjärjestöjen halukkuuden kartoittaminen lisäyhteistyöhön/ ostopalveluiden tarjoamiseen NK:lle.

Marraskuu 2011:

- NK:n tilojen käytön läpikäynti suosion volyymin näkökulmasta: mistä voitaisiin etsiä ja minkälaisia järjestöjä tuottamaan palveluja, mahdollisesti muissa tiloissa (järjestön omat tilat, seurakunnat, muut hallintokunnat jne.) tai ”tilattomasti”, ja näin mahdollistamaan joistakin tiloista luopumisen. Tehtävässä käytetään tunnuslukuja.

² Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus.

- Perehtyminen kaupungin järjestöyhteistyötarpeisiin nuorisotyön eri osa-alueilla ja kaupungin eri alueilla. Tehtävässä käytetään pd-lukuja³ ja saatavilla olevia aluekarttoituksia ja -tietämystä.
- Potentiaalisten yhteistyöjärjestöjen kartoitus Helsingin eri alueilla. Yhteydenotot, haastattelut ja yhteistyömahdollisuuksien listaus.

Joulukuu 2011:

- Yhteistyöjärjestöjen kartoitus jatkuu. Yhteydenpitoa mahdollisina palveluntuottajina erottuvien järjestöjen kanssa. Järjestöjen palvelutarjonnan sovittaminen NK:n tarpeisiin.

Tammikuu 2012:

- Uusien kumppanuus- ja ostopalvelumallien/pilottien valmistelu järjestöjen kanssa. Hahmotellaan, millaisia muutoksia osaltaan uudistettu palvelustrategia mahdollisesti edellyttää NK:n omassa toiminnassa ja keskustellaan niistä viraston henkilöstön keskuudessa.
- Uuteen yhteistyöhön osallistuvien järjestöjen ostopalveluiden tuottamiseen liittyvän koulutustarpeen selvittäminen.

Helmi – Maaliskuu 2012:

- Uuden yhteistyön yksityiskohdista keskusteleminen/ sopiminen kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Osaltaan uudistetun palvelustrategian aiheuttamista muutoksista tiedottaminen viraston sisällä ja ulkoisesti palveluiden käyttäjäkunnalle eli nuorille.
- Dokumentin tuottaminen hankkeen lopputuloksista.

Hankkeen päätoimenpiteiden toteutuminen tulee esiin kohta kerrallaan ja aikataulun mukaisessa etenemisjärjestyksessä seuraavista luvuista ja alaluvuista. Hankkeen kaikki toteutuneet toimenpiteet löytyvät koottuna tämän loppuraportin liitteenä (liite 1.) olevasta hankkeen seurantataulukosta, jossa jokaisen hankesuunnitelmassa mainitun toimenpiteen toteutuminen on taulukoitu ja selitetään erillisenä kohtanaan.

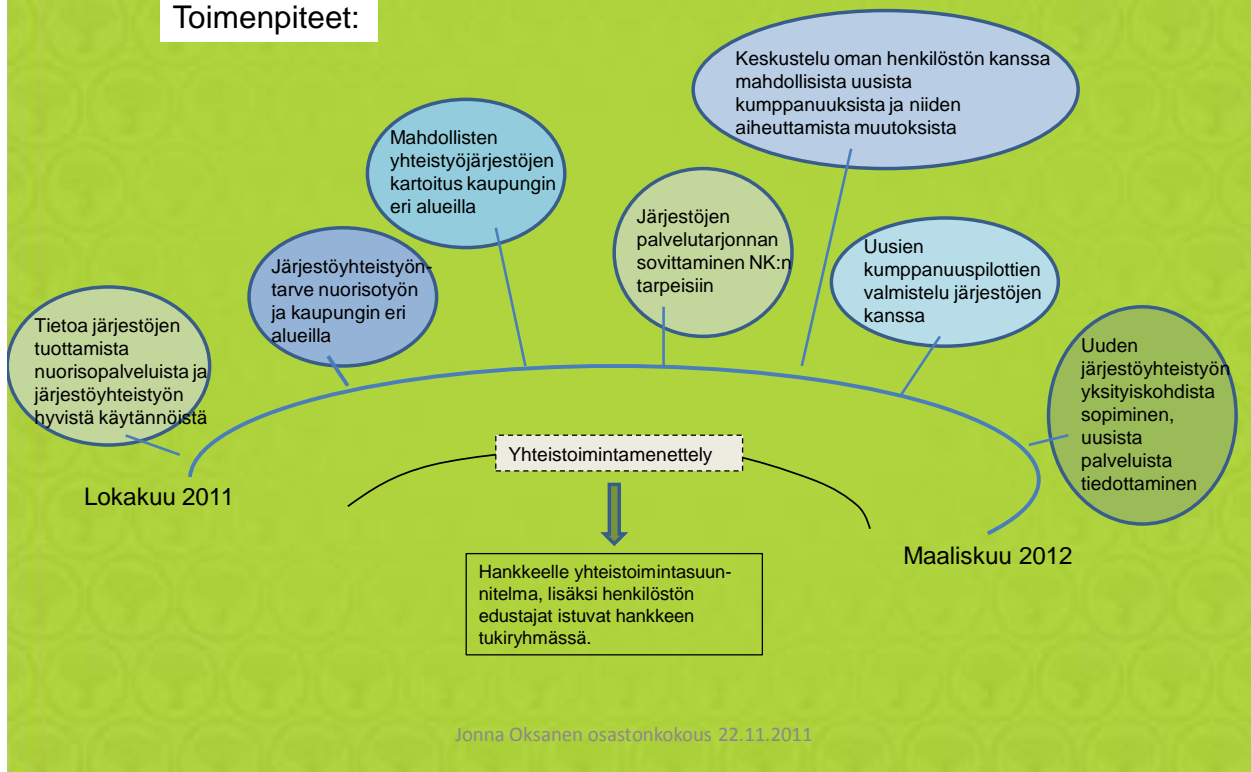
Yleisesti ottaen hankkeen aiottu toimenpiteet pystyttiin toteuttamaan hyvin. Joitakin poikkeuksia oli, esimerkiksi hankkeen kuuden kuukauden kesto aika ei antanut mahdollisuutta syvälle alueelliselle tulokulmalle järjestöyhteistyön vahvistamiseen, vaan uusia yhteistyöjärjestöjä etsittiin enemmänkin yleisemmällä, koko kaupungin tasolla.

Hankkeen toteutuneita (ja aiottuja) toimenpiteitä kuvaa myös hyvin alla oleva hankkeen aikana käytetty ja vähän yleistetty dia (kuva 1.) hankkeen toimenpiteistä.

³ Positiivisen diskriminaation luvut.

Nuorisoasiainkeskuksen Järjestökumppanuuksien kehittämis- ja lisäämishanke

Toimenpiteet:

Kuva 1: Kuva järjestökumppanuuksien kehittämis- ja lisäämishankkeen toimenpiteistä, kuten ne viraston alueellisten palveluiden osastokokouksessa marraskuussa 2011 esitettiin.

2.2. Kuntien järjestöyhteistyön kultaiset säännöt

Hankesuunnitelman toimenpide: Kerätään tietoa kunnallisen nuorisotyön ulkoistamisesta ja kolmannen sektorin rooleista kunnallisessa nuorisotyössä Suomesta ja mahdollisuuksien mukaan muualta (muut pohjoismaat ym. vertailukelpoiset sijainnit). Tutustumista järjestökumppanuus- ja ostopalvelukokeiluihin ja pilottimalleihin. Yhteydenottoja hankkeen kannalta arvokkaan tiedon hallussapitäjiin (kuntakumppanuuksien kehittäjiin, muihin kuntiin, Kuntaliittoon yms.).

Hankkeen alussa hankkeen työntekijä tapasi kunta ja järjestö -yhteistyön kehittäjiä, jotta nuorisoasiainkeskuksen tietotaito järjestöyhteistyössä noudatettavista hyvistä käytännöistä ja toimintaperiaatteista karttuisi. Tavattuihin henkilöihin sisältyivät muun muassa vuosina 2007–2013 Suomessa käynnissä olleen kunta ja järjestö -kumppanuuksien kehittämiseen keskittyneen Kolmas lähde -hankkeen projektipäälliköt Arsi Veikkolainen ja Kirsi Airaksinen, joista jälkimmäinen on vastannut järjestöjen tuottamista nuorisoalan kunnallisista palveluista Dynamo-alahankkeen alla. Kolmannessa lähteessä, joka on itse asiassa Euroopan sosiaalirahaston rahoittaman OKM:n ”Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisoalan kolmas sektori hyvinvointipalvelujen tarjoajana” -kehittämishankkeen koordinaatiohanke, kolmas sektori eli

hankkeeseen osallistuneet järjestöt ovat tuottaneet kunnille nuorisopalveluiden lisäksi hyvinvointipalveluita liikunnan ja kulttuurin sarjoilla.

Airaksinen totesi tapaamisessa, että kunta ja järjestö -kumppanuuksien onnistumisen edellytys on, että kunnalta löytyy aito tahtotila kehittää yhteistyötään järjestöjen kanssa. Kun tällöin myös yhdessä suunniteltu järjestön tuottama palvelu pohjaa osaamiseen, joka on järjestön ydinosaamista perustoimintansa järjestämisessä, palvelussa saavutettu lisäarvo on suurin. Kolmannen lähteen marraskuussa pidetyssä Tampereen seminaarissa paikalle kutsutut hankkeen kumppanuuksien osapuolet, kunnat ja järjestöt, toivat esityksissään toistuvasti esiin saman asian.

Dynamon yhdeksässä kunnassa toteutetut yhteistyöhankkeet (hankkeet esitellään luvussa 2.3.) on kehitetty nuorten toiveita kuunnellen ja käyneet läpi tuotekehittelyprosessin, ja ne tulevat käymään läpi myös arvioinnin, jossa määritetään järjestön toimintaan tuoma lisäarvo ja nuorten näkyminen toiminnassa.

Kunnan aktiivisuus vuoropuheluun järjestön kanssa palvelun kehittämisen aikana on erittäin oleellista. Marraskuussa tehty vierailu Savonlinnaan tutustumaan Savonlinnan seudun Nuorisotoiminnan Tuki ry:n tuottamiin kunnallisiin nuorisopalveluihin näytti vuoropuhelun tärkeyden todeksi – Savonlinnan kaupungin ja järjestön edelleen hieman puutteellinen keskusteluyhteys näytti vaikeuttavan nuorten palveluiden kehittämistä ja tekevän yhteistyön teosta kummankin osapuolen näkökulmasta vaikeampaa. Järjestössä vallinnut vahva kehittämishenki lieeni paljon pelastaja paikkakunnalla, mutta vahvuudestaan huolimatta järjestö tuntui kaipaavan kunnan keskustelukumppania palveluita koskevissa suunnanvedoissaan. Erityisen tärkeää tiivis vuoropuhelu kunnan ja järjestön välillä on uusien yhteistyökumppaneiden kohdalla.

Arsi Veikkolainen korosti puheenvuorossaan järjestöjen tukemista palvelutuotannossa muunlaisin keinoin, kuten koulutuksen tarjoamisen avulla. Hankkeiden resursointiin tulee olla myös aito halu, sillä muuten hankkeet kuolevat. Kun palvelut kehitetään yhdessä, niistä tulee sopivia.

Seudullisen ja kunnallisen nuorisotyön hankkeisiin perehtynyt nuorisotyön tutkija Petri Cederlöfin taas painotti, etteivät onnistuneet järjestöyhteistyön mallit ole kopioitavissa menestyksekkäinä paikasta toiseen, ja että malleissa on usein nähtävissä jännitteitä. Vaikeuksia tuottavat alueiden puutteelliset tai puuttuvat järjestöstrategiat, mahdollinen järjestöille epäsuotuisa verokohtelu ostopalveluiden kohdalla ja järjestöjen saamien toiminta-avustusten vaihtuminen kilpailutettuihin ostopalvelukorvauksiin. Menestystekijöinä kunta ja järjestö -kumppanuuksissa Cederlöf näki sen, että järjestön eetos on mukana palvelussa ja että kunnan ja järjestön välillä vallitsee yhteisymmärrys siitä. Kumppanuuden tulee olla myös aitoa niin, että järjestön ei tarvitse koko ajan hakea oikeutustaan.

Airaksinen evästi lisäksi, että alussa järjestökumppanuuksilla tuotetut palvelut eivät helpota välttämättä kenenkään taakkaa, ja että hyöty ei ole määrissä vaan sisällössä. Hän painotti, että sopimuksissa tulee olla kohdat, joissa toiminnan lisäarvo voi kirjautua ylös, kun se ei näy määrissä. Toisaalta oikeassa kohdassa palvelukarttaa tehty järjestöyhteistyö tuo parhaimmillaan volyyymiäkin lisää toimintaan. Näin on tapahtunut esimerkiksi Vantaalla, jossa

nuorisotoimen Taina Saarenpää kertoi, että Ilman järjestöjä kaupungilla ei olisi varaa ja mahdollisuutta yhtä laajan avoimen toiminnan ylläpitoon.

Etelä-Pohjanmaan opiston Nuorisotalon koulutus- ja kehittämiskeskuksen suunnittelija Satu Rajamäki piti nuorisotalon järjestö ja kunta -kumppanuuksissa haastavimpana asiana uuden reipasta kokeilua ja vanhasta irtautumista, mikä on ensimmäinen edellytys parempien toimintatapojen löytymiselle ja kokemusten saamiselle.

Järjestöjen kanssa tehtävässä yhteistyössä on tärkeää, että kummankin osapuolen tarpeet ja toiveet pyritään huomioimaan tasapuolisesti, vaikka kunnan asema palvelun tilaajana antaakin sille vallan määrätä tilaamansa palvelun rajaehdoista.

2.3. Malleja järjestöjen rooleista kunnallisissa nuorten palveluissa Suomesta ja muualta

Hankkeen alkutaipaleella otettiin myös yhteyksiä etenkin Suomen muihin isoimpiin kaupunkeihin sekä tehtiin vierailut kuntien nuorisotoimiin tai järjestötuottoisiin nuorisopalveluihin Vantaalle ja Savonlinnaan. Hankkeen työntekijä osallistui myös helsinkiläisten nuorisojärjestöjen yhteenliittymän, Helsinki Team ry:n Belgiaan suuntautuneelle opintomatkalle, jonka tarkoituksena oli antaa kuva belgialaisesta hyvin järjestöpainoisesta kunnallisten nuorisopalveluiden tuottamisen mallista. Yhteyttä otettiin myös mm. Kuntaliittoon ja muihin tahoihin, joilla olisi voinut olla koottua tietoa nuorten palveluiden ulkoistamisesta Suomen kunnissa. Tähän alalukuun on koottu paikkakunnittain hankkeen aikana tavattuja malleja järjestöjen tuottamista kunnallisista nuorten palveluista sekä esimerkkejä järjestöjen erilaisista rooleista kunnallisissa hyvinvointipalveluissa ja etenkin nuorten palveluissa Suomesta ja muualta, vähintään jossain määrin vertailukelpoisista sijainneista.

Malleja Suomesta

Oulu:

Alueellisen nuorisotyön ohessa ostopalvelutyypistä yhteistyötä järjestöjen kanssa koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan osto järjestöiltä. Myös liikennepuisto annettu järjestölle. Kulttuurisen nuorisotyön alueella on pyörinyt EU-rahoitteinen Valmistamo-hanke, jossa kulttuuristen nuorisopalvelujen sisälle on etsitty uutta sisältöä tuottavia yksityisiä kulttuurialan osaajahenkilöitä ja -järjestöjä. Hankkeessa on ollut mukana n. 10 kulttuurialan yhdistystä. Järjestöjen ja yksityisten kulttuuriosaamista on tuotteistettu ja paketoitu, ja tehty mm. helposti liikuteltavia ”matkalaukkutyöpajoja”, joita nuorisosiainkeskus on välittänyt mm. kouluille ja maksanut vetäjille tuntipalkkaa. Ideana on ollut parantaa myös alan toimijoiden työllistymismahdollisuuksia. Osa järjestöistä on ollut mukana tapahtumatukikonseptissa järjestämässä nuorisotoimen kanssa nuorten tapahtumia.

Muuten järjestöyhteistyö avustustyyppistä ja ilmaisten tilojen tarjoamista, kumppanuuksien lisääminen on kyllä agendalla. Oulussa on käytössä uusi toimintaraha Nero, josta osa ohjataan järjestöille ennaltaehkäisevän nuorisotyön tekemiseen ja kehittämiseen.

Tampere:

Yhteistyötä nuorisojärjestöjen kanssa sektoreittain. Nuorisotoimessa järjestöyhteistyöstä vastaavan mukaan melko pienimuotoista niin alueellisessa, kulttuurisessa kuin kohdennetussa nuorisotyössä: järjestöjen koulutus- ja virkistystarpeeseen vastaaminen ja perustoiminnan tukeminen pääosassa. Leiritoiminta järjestetään yhteistoimintana Settlementin kanssa ja avointa talotoimintaa on tuottanut Hervannassa yksi järjestö.

Turku:

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa on kumppanuuksia, muuten avustustoiminta pääosassa järjestöjen huomioimisessa. Järjestöjen avustuspolitiikassa Turussa on otettu käyttöön uusi sopimus pohjainen järjestöavustusmalli, jossa ko. mallisia avustussopimuksia tehdään halukkaiden järjestöjen (jotka ovat ennen saaneet toiminta-avustusta) kanssa. Sopimuksissa Turun nuorisotoimen uuden palvelustrategian sopivat kohdat ovat ohjaamassa järjestöjen toimintaa (mm. palvelujen kehittämistavoite), mutta ne eivät ole varsinaisesti järjestöjen nuorisopalveluja määritteleviä.

Sopimus pohjaisessa avustuksessa on matkittu Espoossa jo pitempään käytössä ollutta mallia, joka on ollut tarjolla espoolaisille aluenuorisojärjestöille vuodesta 2003. Siirtyminen avustustoiminnassa osaltaan sopimus pohjaiseen avustusmuotoon on Turussa yhteyksissä Turun nuorisotoimen siirtymiseen kaupungin tilaaja-tuottaja -mallin piiriin.

Salou:

Salon kaupungissa on käynnissä Hymyhuulet-hanke, jossa mm. Salossa toimiva yhdistys Kisko-seura on kehittänyt kyläkouluun kokonaiskoulupäivän idean, joka yhdistää niin iltapäiväkerhon, koulukerhon kuin harrastustoiminnan.

Savonlinna:

Savonlinnan kaupunki on ulkoistanut melkein koko nuorisotoimensa kahdelle järjestölle, joita ovat NUTU ry (Savonlinnan seudun Nuorisotoiminnan Tuki ry) ja paikallinen settlementtiyhdistys Linnalan Nuoret ry. Järjestöt tekevät kaupungille ostopalveluna monipuolista nuorisotyötä (avointa toimintaa, etsivää nuorisotyötä, työllistämistoimintoja ja monialaista kohdennettua nuorisotyötä) lukuun ottamatta leiritoimintaa ja kulttuurista nuorisotyötä, joita kaupunki ei linjauksensa mukaisesti osta. Kaupungilla on itsellään ainoastaan yksi etsivän nuorisotyöntekijä ja pienimuotoista työpajatoimintaa. Kaupungin ostopalvelusta maksaman vastikkeen lisäksi järjestöt saavat nuorisopalveluiden tuottamiseen jonkin verran rahoitusta OKM:ltä ja ELY:stä. NUTU ry on mukana myös Verkessä. Järjestöjen ja kunnan välillä on yksityiskohtaiset ostopalvelusopimukset, mutta maksusta käytetään silti avustuksen nimeä. Ostopalveluyhteistyö on jatkunut nuorisopalveluissa kunnassa jo yli kymmenen vuotta.

Seinäjoke:

Seinäjoella on onnistuttu rakentamaan toimivia, melko lailla omillaan pärjääviä ”yhteisöjen yhteisöjä”, joita ovat musiikin ja luovien alojen Rytmikorjaamo, Liikunnan Rytmikorjaamo ja

sosiaali- ja terveysalan Järjestöotalo. Neljäs, johon on tulossa nuorisotalon toimijoita, on tuloillaan ja siihen on kaavailtu tällä tietoa pääyhteistyöjärjestöksi 4H:ta. Kaupungin kehittäjien ajatuksena on ollut ”miksi järjestöt eivät toimisi yhdessä”. Pienessä kaupungissa järjestöjen välinen yhteistyö on toiminut ja järjestöyhtymissä on ollut saavutettavissa monia etuja: mm. säästöt tukipalveluiden järjestämisessä kun sijaitaan fyysisesti samoissa tiloissa, edulliset ja hyvät tilat, ja järjestöt ovat saaneet keskittyä paremmin substanssiinsa. Yhteisöjen yhteisöissä jäseninä on yhdistyksiä, yrityksiä ja osuuskuntia.

Osalliset ovat tuotteistaneet palvelujaan, jotkut jopa yhtiöittäneet. Esim. Provinssi-rockin takana oleva Elävän musiikin yhdistys Selmu ry tuottaa palveluja valtakunnallisestikin. Kaupunki on ollut toiminnassa katalyytin ja sparraajan roolissa. Hankerahoituksia on käytetty. Kaupunki on ollut suunnittelurahoituksessa mukana ja antaa avustuksia joillekin järjestöistä. Yhteisöjen yhteisöissä toiminta on järjestynyt osallistuvien organisaatioiden mukaan, yhdistykset päässeet pois passiivisesta olotilasta ja innostuneet, innovaatioita on syntynyt, eikä toiminta ole jäänyt pelkän yhden palvelun tuottamiseen. Kaupungin nuorisotoimella on kaksi omaa kumppanuutta tällä hetkellä, Selmu ja skeittiyhdistys. Sopimukset ovat lähinnä vuokratukea ja mm. osa-aikaisten työntekijöiden palkkakustannuksista vastaamista. Järjestöjen tuottama lisäarvo on näkynyt, toiminnassa on jatkuvuutta ja omillaan pärjäämisen makua, ja kummatkin osapuolet ovat olleet tyytyväisiä. Kaupungissa on draivi lisätä kunnan ja järjestöjen välistä yhteistyötä.

Etelä-Pohjanmaa:

Etelä-Pohjanmaan opiston Nuorisotalon koulutus- ja kehittämiskeskus on kehittänyt alueensa järjestöjen kanssa yhteistyössä järjestöfoorumia, jota ollaan edelleen kehittämässä osuuskunnan suuntaan (muuttuu osuuskunnaksi nyt keväällä). Osuuskunnan (jossa on tällä hetkellä mukana viisi järjestöä) on tarkoitus tuottaa lähiympäristön kunnille jatkossa mm. nuorisopalveluita. Järjestöfoorumia järjestöt (9) ovat tuottaneet tähän mennessä yhden nuorten työllistämishankkeen yhdessä. Osuuskunnan ensimmäiseksi pilottihankkeeksi on kaavailtu leiritoimintaa, mikä on luonteeltaan helpohko aloitus. Kunnallisen nuorisotalon palvelutuotantoon pyrkivän osuuskunnan kehittämiseen ovat osallistuneet myös kunnat. Suurin kuntasektorin yhteistyökumppani järjestöille on Seinäjoki. Yhteistyöhankkeen myötä Etelä-Pohjanmaan järjestöjen rooli kunnallisten nuorisopalveluiden tuottajina on kehittynyt. Opisto on toiminut järjestöosuuskuntahankkeessa hallinnosta ja yhteisistä asioista vastaavana prosessia helpottavana tahona.

Kerava:

Keravalla on menossa kokeilu, jossa partiolippukunta pitää kolollaan avointa toimintaa tiettyinä iltana viikossa. Kokeilun alkuvaiheessa partiolaiset ovat olleet innostuneita avoimen talotoiminnan järjestämisestä ja osallistumisesta kunnalliseen nuorisotyöhön.

Vantaa:

Vantaalla järjestöt tuottavat avointa toimintaa kumppanuusavustusta (20 e/tunti) vastaan kaupungin nuorisotaloilla. Korvaus on sama nuorten vertaisohjaajaryhmille (vertaisohjaajia noin 30, ei vanhempia aikuisia vapaaehtoisina), jotka hoitavat avointa toimintaa myös ilman kaupungin nuorisotalojen läsnäoloa. Järjestöjen tekemissä avoimessa toiminnassa ei ole ikäjakoja ja se ajoittuu iltoihin. Ilman järjestöjä kaupungilla ei olisi varaa/mahdollisuutta yhtä

laajan avoimen toiminnan ylläpitoon. Sekä järjestöjen kanssa että vapaaehtoisten vanhempien nuorten kanssa yhteistyö on sujunut hyvin. Lisäksi MLL:llä on menossa Vantaalla pieni hanke, jossa koulutetaan tukioppilasnuria nuorisotaloille vertaisohjaajiksi.

Dynamon hankkeet ympäri Suomea:

Dynamon alaisia nuorisotalon hankkeita koordinoi Nuorten Akatemia ja niitä pyörittää yhdeksässä kaupungissa ja paikkakunnalla, joita ovat Pori, Jyväskylä, Hämeenlinna, Loimaa, Kokkola, Muurame, Luvia, Karvia ja Alavus. Hankkeet voidaan jakaa kahteen alaryhmään: Osa hankkeista on ollut koulutuspalveluita, joissa järjestöt ovat tarjonneet koulutuspaketteja kouluille liittyen mm. 9.-luokkalaisten, mutta myös muiden oppilaiden työelämävalmiuksien nostamiseen. Koulutukset ovat olleet usein sidoksissa TET-jaksoihin. Järjestösapuolena hankkeissa on ollut paikallinen 4H-yhdistys, joissa 4H-henkisesti yritysosaaminen ja -suuntautuminen on vahvaa. Järjestöt ovat tuoneet yritysten edustajia kouluille, ja nämä ovat taas tarjonneet TET-paikkoja koululaisille.

Toinen puoli Dynamon hankkeita on ollut ryhmätoimintaan liittyviä, ja niissä kunnan puolelta kumppaneina ovat olleet myös nuorisotoimet. Jyväskylässä Nuorten Keski-Suomi -järjestö on tarjonnut kunnalle isohkon palvelun, jossa on kehitetty kaupunkiin lasten parlamentti/valtuusto huomioiden mm. osallisuus- ja oppilaskuntatyönäkökulmat. Kunta tulee hankkeen päättymisen jälkeen (2012) hyvin suurella varmuudella ostamaan jatkopalvelua järjestöltä ostopalvelun muodossa. Muuramessa Innola-järjestö on tuottanut kunnalle palvelua, jossa se on avustanut nuorisoparlamentin kehittämisessä ja sen strategian luonnissa. Yhteistyö tulee hyvin todennäköisesti jatkumaan pilottihankkeen jälkeen niin, että järjestö tarjoaa kunnalle vastaisuudessa myös konsulttitoiminnan kaltaista palvelua.

Porissa on tehty kerhopalvelujen ulkoistusta työpariperiaatteella niin, että kerhoja on järjestetty nuorisotaloilla järjestön työntekijän ja kaupungin nuorisohjaajan muodostaman työparin toimesta. Kerhot ovat olleet iltakerhoja ja usein tarveperustaisia (terveet elämän tavat, tupakoinnin lopettamisryhmä 15-vuotiaille tytöille jne.) sekä harrastustoimintaa. Osassa kerhoja nuoret ovat saaneet päättää kerhojen sisällön, osan kohdalla nuoret ovat hakeneet projektirahoja kerhoille. Työparitoiminnan kautta kunnan omat käytännöt on saatu toimintaan mukaan.

Dynamon hankkeet ovat olleet kumppanuushankkeita, eivätkä ostopalveluita, mutta ilmeisesti Jyväskylän palvelun kaupunki tulee jatkossa ostamaan ostopalveluna. Hankeideat ovat lähteneet järjestöjen perustoiminnasta. Palvelut on kehitetty järjestön ja kunnan edustajien yhteistyönä. Hankkeista on kertynyt kokemusta kahden vuoden ajalta. Dynamossa tärkeää on ollut, että on tuotettu mitä nuoret haluavat eivätkä mitä järjestö tai kunta haluaa.

Helsingin liikuntaviraston palvelut:

Helsingin liikuntavirastolla on noin 30 kumppanijärjestöä, jotka tuottavat ip-kerhoja ja myös nuorten liikuntaryhmiä (Fun Action jne.). Yhteistyö on käynnistynyt Lasun myötä, sitä ennen virasto myönsi vain toiminta-avustuksia liikuntajärjestöille. Ohjauskorvaus järjestölle 20 e /tunti, jos tarvitaan apuohjaajia, niin lisäkorvausta 10 e/tunti. Tuntikorvaus menee seuralle, ei ohjaajille. Virasto tukee järjestöjä lisäksi maksuttomilla tai lähes maksuttomilla tiloilla: tilat ovat koulujen tai viraston omia, tai erityisiä liikuntatiloja (jäitä jne.), joita virasto subventoi reippaasti, jotta järjestöllä on mahdollisuus järjestää ko. toimintaa. Liikuntavirasto on huomannut, että

iltapäivätunneille järjestöjen ohjaajia ei ole aina helppo saada, heidän päivätöidensä takia. Toiminnalle on ollut kyllä kova kysyntä lasten ja nuorten parissa.

Malleja ulkomailta

Belgia:

Belgiassa nuorisojärjestöt järjestävät pääosan nuorisopalveluista saaden 70–80 prosenttia rahoituksestaan kaupungin/valtion hallinnolta. Vapaaehtoisten vanhempien nuorten rooli avoimen toiminnan pyörittämisessä on erittäin merkittävä. Paikallistasolla nuorisotyö toteutetaan käytännössä melkein kokonaan vapaaehtoisvoimin. Talojen käyttäjäkuntaan ennen kuuluneet vanhemmat nuoret toimivat etsikkoajallaan taloilla vastuurooleissa, josta on hyötyä heille tulevaisuuden työnhaku- ja opiskelusuunnitelmien kannalta. He tuntevat solidaarisuutta ja omistajuutta omaa vanhaa nuorisotaloaan kohtaan, ja haluavat olla hyödyksi. Luottamus avoimen toiminnan näin järjestämisessä on suuressa roolissa.

Nuorisojärjestöjen ja niiden jäsenten volyyymi on suuri: Belgiassa on noin 10 isoa nuorisojärjestöä, joissa on jäseniä yli 100 000, mm. partiolaiset ja Chiro. Järjestöt eivät ole enää arvovärittyneitä kuin ehkä joskus aiemmin. Vapaaehtoisuudessa on positiivinen leima, ja siitä saatu kokemus hyödyttää vahvasti mm. työllistymisessä. Vuokrat tiloista maksaa järjestö, mutta julkisella puolella on vastuu tilojen osoittamisesta. Monet nuorisotiloista on kirkkojen omistuksessa, ja osa on myös yksityisiä lahjoituksia (olutpanimoilta jne.).

Belgiassa yhteisöjen kiinnostus nuorisotyön järjestämisestä on ratkaiseva varsinkin pienillä paikkakunnilla, sillä ellei kiinnostusta ole, ei ole toimintaa. Toiminnassa vastuu on avoimen toiminnan takana olevilla yhteisöillä, ei kunnalla. Järjestöt kouluttavat vapaaehtoiset itse. Maahanmuuttajien ryhmiä ja yhdistyksiä tuetaan siinä missä muitakin, ja tuella voimaannutetaan.

Käytännön esimerkkejä järjestötuottoisesta nuorisotyöstä Belgiassa:

Nuoret kaupungissa -järjestö

Järjestö sai alkunsa vapaaehtoisjärjestönä 1984, ja sillä on nyt noin 100 työntekijää Belgian eri toimipaikoissa (Bryssel, Gent ja Antwerpen). Järjestö keskittyy alueellisen nuorisotyön järjestämiseen, nuorten hyvinvoinnin tukemiseen ja etenkin nuorten elin- ja opiskeluolosuhteiden kohentamiseen. Järjestö on flaamilaisen hallinnon rahoittama. Tällä hetkellä järjestön pääpainopisteet ovat osallistaminen ja kulttuurinen osallistaminen. Brysselissä järjestöllä on toimintakeskus, jossa toimii mm. avoimet tilat, kokkikoulu nuorten työllistämishjelmineen, musiikki- ja taidetoimintaa, tapahtumajärjestämistä, seikkailuratatoimintaa sekä nuorten ryhmille tarkoitettu hostelli sekä monien keskuksen projektien toimintaa. Järjestöllä on laaja projektitoiminta (tällä hetkellä 40 erilaista projektia) Brysselissä ja se tarjoaa nuorille harrastusmahdollisuuksia ympäri kaupunkia.

Kavka

On nuorisojärjestö, joka järjestää Antwerpenissa entisen koulun tiloissa konsertteja, juhlia, tanssitunteja ja ulkoilmatilaisuuksia ikäryhmälle 14-26. Järjestöllä on noin 90 isompaa tilaisuutta

(350 osallistujaa) vuoden aikana ja 130 pienempää (80 osallistujaa). Järjestöllä on neljä palkattua työntekijää, joista jokaisella on vapaaehtoisten tiimit apunaan. Tiimien jäsenet ovat vanhempia nuoria. Tiimit hoitavat kaikki heille mahdolliset käytännön työt.

In Petto

On vapaaehtoisjärjestö, joka tuottaa nuorten näköisiä materiaaleja nuorten käyttöön niin kouluihin kuin muihinkin nuorten tapaamispaikkoihin. Järjestö toimii yhteistyössä kaupunkien nuorten info- ja neuvontakeskusten kanssa ja tuottaa mm. nuorten kulttuureja avaavia aikakauslehtiä, osallistavia ja virkistäviä pelejä ja musiikkia ajankohtaisilla ja nuorille tärkeillä teemoilla (mm. haastavat tunteet, erilaisuuden käsittely jne.). Rahoituksesta $\frac{3}{4}$ osaa on julkista, muu tulee projekteista ja varainkeruusta.

Iso-Britannia:

Iso-Britanniassa on yleistä, että järjestöt tuottavat nuorten toimintaa ja varsinkin erilaisia kerhoja koulun tiloissa, koska niillä harvoin on omia tiloja käytettäväkseen.

Iso-Britannian nykyisen hallituksen suunnitelmat ”isosta yhteiskunnasta” eli julkisten palveluiden tuottamisesta järjestöillä herättävät paikallisissa, alueellisissa ja valtakunnallisissa lapsi- ja nuorisojärjestöissä samankaltaisia ajatuksia kuin mitä Suomessa on kuultu: Yhdistykset tarvitsevat (rahallisen ja muun) tuen julkiselta puolelta ennen kuin kykenevät kehittämään palvelujaan, ja vaikka yhdistysten työntekijöillä ja vapaaehtoistyövoimavaroilla on suuri halu kehittää toimintaansa ja palvelujaan paikallisesti, he menettävät innostuksensa, mikäli asia pilataan tuen puutteella.

Ruotsi:

Ungdomsstyrelse tukee isompia nuorisojärjestöjä. Maassa on lisäksi kattojärjestöjä, jotka tukevat paikallisia nuorten yhdistyksiä nuorten toiminnan järjestämisessä. Näitä ovat mm. Fritidsforum ja KEKS. Fritidsforum on vapaa-aikatalojen kattojärjestö, jonka jäsenenä on nuorten yhdistyksiä ja järjestöjä ja kuntia. Sen tehtävä on tukea nuorten yhdistyksiä järjestämään nuorisotoimintaa nuorten ja vapaa-ajan tiloissa. Koko Ruotsissa vapaa-ajantaloilla toimii yli 100 Fritidsforumin tukemaa järjestöä. Nuorten ryhmittymien lisäksi avointa toimintaa taloilla ylläpitävät vapaaehtoisjärjestöt.

KEKS on yhteistyöjärjestö, johon kuuluu 17 kuntahallintoa ja yksi nuorten osuuskunta. Sen toiminta sijoittuu Etelä- ja Länsi-Ruotsiin. KEKS rakentuu 2000-luvun alussa kehitellyn laaduntakaamismallin toteuttamiselle avoimessa vapaa-ajan ja nuorisotoiminnassa.

3. Viraston järjestöyhteistyön tarve ja järjestöjen yhteistyötarjoukset

3.1. Viraston järjestöyhteistyön tarve nuorisotyön ja kaupungin eri alueilla

Hankesuunnitelman toimenpide: Perehtyminen kaupungin järjestöyhteistyötarpeisiin nuorisotyön eri osa-alueilla ja kaupungin eri alueilla. Tehtävässä käytetään pd-lukuja⁴ ja saatavilla olevia aluekartoituksia ja -tietämystä.

Hankkeen alkupuolella perehdyttiin nuorisoasiainkeskuksen järjestöyhteistyön tarpeisiin nuorisotyön eri osa-alueilla sekä kaupungin eri alueilla. Pyrkimyksenä oli ottaa kysymykseen aluelähtöinen näkökulma.

Tarvetta vahvistaa nuorisoasiainkeskuksen yhteistoimintaa järjestöjen kanssa lähestyttiin kuitenkin lopulta lähinnä viraston 2012–2016 strategian ja eritasoisten nuorten palveluita koskevien toiminta- ja politiikkaohjelmien kautta eikä niinkään alueiden ominaislaatuksiin perehtyen kuten hankesuunnitelmassa esitettiin. Näin toimittiin ajan puutteen vuoksi.

Viraston strategia määrittää järjestöyhteistyön tarvetta kahdella tavalla: Strategia ohjaa sitä, mikä koetaan kunnallisessa nuorisotyössä Helsingissä tällä hetkellä tärkeimmäksi tehtäväksi ja mitä toimintaa olisi tästä syystä hyvä vahvistaa järjestöyhteistyönkin kautta, sekä sitä, mihin olisi vapautettava kunnan omia nuorisotyöllisiä resursseja, joilta vapaaksi jääneitä tehtäviä voitaisiin paikata järjestöyhteistyöllä. Järjestöiltä hankittavien nuorisopalveluiden on hyvä vastata kaupungin nuorisotyön tulevaisuuden linjauksia mahdollisimman hyvin, jolloin ne tuntuvat viraston uusitun palvelustrategian osina oleellisilta ja tärkeiltä.

Viraston järjestöyhteistyötarpeiden kartoitus antoi osviittaa sille, millaisia järjestökumppanuuksia hankkeessa haettiin. Yksi jo hankkeen alussa tiedossa ollut kunnallisen nuorisotyön alue, jolle järjestökumppaneita palveluita tuottamaan etsittiin, oli alueellisilla nuorisotaloilla tapahtuva avoin varhaisnuorisotoiminta. 9-12-vuotiaille varhaisnuorille tällä hetkellä kaupungin omien ohjaajien voimin järjestettävät avoimet iltapäivät eivät kuulu viraston alueellisten palveluiden osaston nuorille tarjoamiin ydinpalveluihin, ja strategian mukaan viraston pääkohdeikäryhmää yritetään hilata vielä nykyisestä 13-17-vuotiaista ylöspäin, aina nuoriin aikuisiin asti.

Toinen viraston strategiasta palveluihin valuva asia, johon järjestöyhteistyö voisi tuoda osittaista vastausta, on ryhmämuotoisen toiminnan lisäämispyrkimys. Järjestöjen vahvuus on usein harrastustoiminnassa, jota järjestöt ovat tottuneet järjestämään ryhmämuotoisesti jäsenilleen.

Viraston strategian ohella viraston järjestöyhteistyön vahvistamistarpeen laatua selvitetessä perehdyttiin muun muassa istuvan hallituksen ohjelmaan, vuoden 2011 loppuun ulottuneeseen valtakunnalliseen lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelmaan (Lanuke), Helsingin kaupungin Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan 2009 – 2012 (Lasu) ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen viime vuoden elokuussa julkaisemaan raporttiin suomalaisten hyvinvointi- ja terveyserojen viime vuosien kaventamispyrkimyksistä ja niiden onnistuneisuudesta.

⁴ Positiivisen diskriminaation luvut.

Hallitusohjelmassa puhutaan nuorten yhteiskuntatakuun eteen tehtävän työn tärkeydestä. Lanuke korostaa varhaista puuttumista, nuorten osallisuusmahdollisuuksien lisäämistä, perheiden tukemista, vähemmistöryhmien huomioimista ja yleensä ehkäisevää työtä nuorten hyvinvoinnin turvaamiseksi jatkossa. Lasu esittää kaikille lasten ja nuorten parissa toimiville jo hyvin tutuksi tulleen vaatimuksensa, että ”jokaiselle lapselle ja nuorelle pitäisi taata yksi mielekäs harrastus”. Lisäksi se korostaa moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden kesken matalan kynnyksen avun ja varhaisen tuen järjestämiseksi lapsille ja nuorille, nuorten vaikuttamis- ja osallisuusmahdollisuuksien lisäämistä ja koulupudokkuuden ehkäisemistä. THL:n raportissa käsitellään viimeaikaista kunnallisen nuorisotyön tehtävän laventumista yhteiskuntavastuuseen osallistumisen ja nivelvaihepudokkuuteen reagoimisen johdosta. Raportti ilmaisee huolensa ongelmien ylisukupolvisesta periytymisestä. Siinä myös korostetaan lasten ja nuorten tukemista heidän keskeisissä kehitysyhteisöissään, joita ovat perheiden lisäksi koulut ja oppilaitokset.

Yllämainituilla eritasoisilla politiikkaohjelmilla ja raporteilla on kunnalliseen nuorisotyöhön alas valuva vaikutuksensa, kun mietitään, mikä nuorten parissa tehtävä työ on ensisijaista. Tämän kysymyksen pohdinta oli myös hankkeen järjestökumppanuuksien kehittämis- ja lisäämisyritysten taustalla siten, että se vaikutti järjestöyhteydenottojen kohteiden valintaan.

Vaikka hankkeen aikataulu ei mahdollistanut ruohonjuuritasoista eri alueiden nuorten palvelutarpeiden pohtimista, pd-lukujen osalta viraston järjestöyhteistyön vahvistamistarvetta kuitenkin lähestyttiin kaupungin eri alueiden palvelutarpeita pohtien. Helsingin kaupungin pd-lukujen käyttö hallintonsa eri aloilla on tähännyksi heikommin resursoitujen alueiden tukemiseen erityisin voimavaroin ja hyvinvointipalveluin. Hankkeessa ajateltiin, että järjestötuottoisen kunnallisen nuorisotyön lisääminen voitaisiin toteuttaa myös samaa periaatetta mukailien niin, että järjestöjen tuottamia palveluita ja palvelukokeiluja pyrittäisiin sijoittamaan etenkin kaupungin pd-alueille.

Hankesuunnitelmaan sisältyi vielä toinenkin toimenpide, jonka tarkoitus oli tutkia paikkakohtaisesti viraston järjestöyhteistyön tarvetta:

Hankesuunnitelman toimenpide: NK:n tilojen käytön läpikäynti suosion volyymin näkökulmasta: mistä voitaisiin etsiä ja minkälaisia järjestöjä tuottamaan palveluja, mahdollisesti muissa tiloissa (järjestön omat tilat, seurakunnat, muut hallintokunnat jne.) tai ”tilattomasti”, ja näin mahdollistamaan joistakin tiloista luopumisen. Tehtävässä käytetään tunnuslukuja.

Tehtävä osoittautui mutkikkaaksi. Nuorisoasiainkeskuksen alueellisten palvelujen toimipaikkojen tunnusluvut käytiin läpi ajalta 1.9.2010–31.8.2011 siitä näkökulmasta, miten paljon nuorisotiloilla on nuorisoasiainkeskuksen omaa, viraston perustehtävän mukaista käyttöä eli nuorten käyntikertoja nuorisoasiainkeskuksen toiminnassa, ja miten paljon tiloilla on muuta käyttöä. Kyseisten tunnuslukujen vertaamisella haettiin tilojen tarkoituksenmukaisuuden selvittämistä nuorisotiloina eli sitä, miten järkevää ja tuottavaa kyseisen tilan hallinta on viraston perustehtävän toteuttamisen kannalta.

Tunnuslukujen läpikäynnin perusteella oli kuitenkin vaikea muodostaa tilojen hallintaan liittyviä ehdotuksia. Mieleen nousi esimerkiksi sellainen kysymys, että olivatko paljon muussa kuin nuorisoasiainkeskuksen omassa käytössä olevat talot kuitenkin yhtä tärkeitä alueidensa nuorille

kuin muut talot järjestövetoisen nuorisotoiminnan mahdollistajina.

3.2. Kontaktoidut järjestöt ja niiden tekemät yhteistyöehdotukset

Hankesuunnitelman toimenpiteet:

Potentiaalisten yhteistyöjärjestöjen kartoitus Helsingin eri alueilla. Yhteydenotot, haastattelut ja yhteistyömahdollisuuksien listaus.

Nykyisten NK:n yhteistyöjärjestöjen halukkuuden kartoittaminen lisäyhteistyöhön/ ostopalveluiden tarjoamiseen NK:lle.

Hankkeen aikana otettiin yhteyttä 126 Helsingissä nuorten parissa toimivaan järjestöön. Yhteydenottojen kohteena olleet järjestöt voidaan jaotella kolmeen ryhmään Nuorisolaissa olevaa jaottelua mukaillen: nuorisojärjestöt, nuorisotyötä tekevät järjestöt ja nuorisotyötä tekevät palvelujärjestöt. Yhteydenotot toteutettiin puhelimitse ja sähköpostikyselyllä (liitteissä järjestöille lähetetty viesti), jossa kyseltiin järjestön halukkuudesta tuottaa kunnallisten nuorisopalveluiden alle mahtuvia nuorten palveluita ja toimintaa sekä esiteltiin lyhyesti viraston nykyiset alueelliset, kohdennetut ja kulttuuriset nuorisopalvelut, joiden tuottamiseen järjestöjen ajateltiin voivan osallistuvan. Tapaamista ehdottaneet järjestöt tavattiin.

Hankkeen aikataulu ei mahdollistanut säännönmukaista järjestöjen perkausta alueittain ja selvää alueellista tulokulmaa järjestöyhteistyön vahvistamiseen. Jonkin verran aluekohtaista potentiaalisten yhteistyöjärjestöjen selvitystyötä kuitenkin tehtiin, muun muassa viraston alueellisten palveluiden nuorisotyöyksiköiden toiminnanjohtajille lähetettiin kysely heidän yksiköidensä paikallisista yhteistyöjärjestöistä ja mahdollista uusista kolmannen sektorin kumppaneista.

Kuitenkin esimerkiksi asukasyhdistysten lähestyminen jäi vain muutamaan ”haarukkaan helposti jääneeseen” asukasyhdistykseen, ja järjestöjen paikannus tapahtui enimmäkseen kootuista järjestötietokannoista käsin. Järjestövierailut tosin poikivat joitakin toisen käden tietoja eri alueiden toimijoista.

Yhteydenoton kohteita etsittiin muun muassa kansalaisyhteiskunta.fi -sivustolta, jossa on valtakunnan laajuudella listattu esimerkiksi nuorisojärjestöt, palvelujärjestöt, urheilu- ja liikuntayhdistykset, kulttuuriyhdistykset ja vapaa-aika- ja harrastusyhdistyksset. Järjestöjen haussa käytettiin myös muun muassa opetusviraston harrasteharavan pilotteihin osallistuvista järjestöistä saatuja listoja. Viraston nuorten kansalaistoiminnan toimisto auttoi etenkin nuorisotyötä tekevien maahanmuuttajajärjestöjen haussa, joita paikannettiin myös kaupungin henkilöstökeskuksen maahanmuutto-osaston asiantuntemuksen avulla.

Koska hankkeen alussa oli jo olemassa tieto siitä, että järjestöjä tulisi löytää järjestämään varhaisnuorisotoimintaa, sopivilta vaikuttavilta järjestöiltä tiedusteltiin eritoten niiden halukkuutta järjestää varhaisnuorten iltapäiviä nuorisotaloilla. Muina esimerkkeinä järjestöille mainittiin kerho- ja kurssimuotoisen harrastustoiminnan sekä tapahtumien järjestäminen. Järjestöjä kuitenkin aktivoitiin olemaan luovia yhteistyöehdotuksissaan, eikä tarpeettomia rajoja tarjosten laadulle haluttu esittää.

Taulukko 1: Hankkeen aikana kontaktoidut järjestöt (1-126) aakkosjärjestyksessä

1. AFAES	27. Helsingin Pelastusliitto ry
2. Alliance ry	28. Helsingin Suomi-Inkeri -yhdistys
3. Apila ry	29. Helsingin venäläinen Sadko-klubi ry
4. Arabianranta-Toukola-Vanhakaupunki - kaupunginosayhdistys	30. Helsingin Vesaiset ry
5. Arkki ry - lasten ja nuorten arkkitehtuurikoulu	31. Helsingin vihreät nuoret ry
6. Aseman Lapset	32. Helsinki Hacklab ry
7. Circus Helsinki	33. Helsinkimissio
8. DemariNaiset	34. Heseta ry
9. Demarinuoret ry	35. HIFK
10. Ehyt ry	36. HJK
11. Elise ry	37. HNMKY
12. Elmu ry	38. HNNKY
13. Elämäntapaliitto ry	39. Iftin Community ry
14. Etelä-Suomen Vasemmistonuoret ry	40. Inkerikeskus ry
15. Familia Club ry	41. Irti Huumeista ry
16. FC Kontu	42. Itä-Helsingin kiekko
17. FC Viikingit	43. Jokerit
18. FIMU ry	44. Kalevan nuorten Uudenmaan piiri
19. Finlands svenska 4H	45. Kalliolan Nuoret
20. F-Tennis	46. Kanava nuoriso ry
21. 4H-yhdistys	47. Kansainvälinen perhekriisien tukiyhdistys The Family Center
22. Helsingfors Svensk Ungdom	48. Kansallinen lastenliitto, Helsingin yhdistys
23. Helsingin kaupunginosayhdistykset ry (Helka)	49. Karjalan Nuoret
24. Helsingin Kisa-Veikot	50. Kassandra ry
25. Helsingin Kojootit	51. Kerhokeskus - koulutyön tuki ry
26. Helsingin monikulttuuriset perhekotkat	52. Keskustanuoret ry
	53. Kokoomusnuoret ry

54. Kontulan somalialaisten yhdistys	83. Pitäjänmäen Tarmo
55. KOTA Lasten ja Nuorten hyvinvointi ry	84. Pohjoismainen elokuvakeskus Walhalla ry
56. Käpylän yhdyskuntaklubi	85. Projekti- ja yhteistyön edistämiskeskus Alternatiivi
57. Laajasalon Palloseura	86. Puistolan Urheilijat
58. Lasten ja nuorten puutarhayhdistys	87. Puntland Community ry
59. Lasten kesä ry	88. Puotinkylän valtti
60. Liikkukaa ry	89. Pääkaupunkiseudun partiolaiset
61. Liikunnan kehitysyhteistyö Liike ry	90. Roihu ry
62. Linnanmäen Sirkuskoulu	91. Romano Missio ry
63. Lions-liitto	92. Rotary Suomi ry
64. Logrus - kansainvälinen nuorisaloitteiden tukiyhdistys ry	93. Siltamäen nuorisoseura ry
65. Luontoliiton Uudenmaan piiri	94. Sininuorisoliitto ry
66. Länsi-Helsingin Somalit/ Somaliyhteisö	95. Sirkus Magenta
67. Malmin Palloseura	96. Somaliland Development Organisation ry
68. Marttaliitto, Uudenmaan martat	97. Somaliland Seura ry
69. Mediakasvatuskeskus Metka ry	98. Suomen Afgaanijärjestö
70. MLL, Uudenmaan piiri	99. Suomen amerikkalaisen jalkapallon liitto ry
71. M-Team	100. Suomen Biljardiliitto ry
72. Musiikkia Nuorille ry	101. Suomen Dartsliitto ry
73. Nuoret kotkat Helsingin yhdistys	102. Suomen Footbag liitto ry
74. Nuori Suomi ry	103. Suomen lasten ja nuorten säätiö
75. Nuorten palvelu ry	104. Suomen Live-roolipelaajat ry
76. Nuorten puolesta ry	105. Suomen Lumilautaliitto ry
77. Oranssi ry	106. Suomen Miekkailuliitto ry
78. Pantterit	107. Suomen Nuorisoseurojen liitto
79. Parasta Lapsille ry, valtakunnallinen	108. Suomen Nuorisosirkusliitto ry
80. Parasta Lapsille ry, Uudenmaan yhdistys	109. Suomen Plan
81. Pihlajamäkiseura	
82. Pioneeriliitto ry	

110.	Suomen Punaisen Ristin Uudenmaan piiri	118.	Uuden Sirkuksen keskus Cirko ry
111.	Suomen SetlementtiSäätiö	119.	Vegaaniliitto
112.	Suomen Somaliland kehitys ja integraatio ry	120.	Viestintäkasvatuksen seura ry
113.	Suomen Somaliliitto ry	121.	Viipurin Urheilijat
114.	Taakuleeye ry	122.	Vironkielisen Opetuksen Seura ry
115.	Tapanilan Erä	123.	Walter ry
116.	ToPo	124.	YAD
117.	Union Youth Development ry	125.	Yhteiset lapsemme ry
		126.	Ylioppilasteatteriliitto Syty ry

Keskimääräisesti järjestöt suhtautuivat niille lähetettyyn yhteistyöhalukkuuden ja -ehdotusten kartoituskyselyyn positiivisesti ja yhteistyön tekemismahdollisuudesta innostuen. Osa nuorisoasiainkeskuksen jo vakiintuneista yhteistyökumppanijärjestöistä jätti vastaamatta kyselyyn kenties siitä syystä, että ne kokivat yhteyden virastoon jo olevan olemassa ja vastaamisen olevan näin ollen turhaa. Vastaavasti jotkin uudet järjestöt, jotka eivät olleet tehneet aiemmin ollenkaan yhteistyötä viraston kanssa, innostuivat tiedustelusta huomattavasti.

Alla olevasta taulukosta on nähtävissä yhteistyökartoituskyselyyn vastanneiden järjestöjen nuorisoasiainkeskukselle tekemät yhteistyötarjoukset ja -ehdotukset, joiden joukossa on niin hyvin yksityiskohtaisiksi laadittuja tarjouksia kuin alustavia ehdotuksia yhteistyöalueiksikin.

Hankkeessa kontaktoiduista järjestöistä 44 eli reilu kolmasosa teki nuorisoasiainkeskukselle yhteistyöehdotuksia, jotka kirjattiin ylös viraston alueellisessa, kohdennetussa ja kulttuurisessa nuorisotyössä mahdollisesti myöhemmin tehtävää järjestöyhteistyötä varten. Järjestöjen tekemien ehdotusten joukossa on monia mielenkiintoisia tarjouksia, joita viraston olisi hyvä selvittää.

Tarjousten lisäksi jotkin yhteydenoton kohteena olleista järjestöistä ilmoittivat, että tällä hetkellä resursseja yhteistyöhön ja nuorten palveluiden tarjoamiseen ei ole, mutta tulevaisuudessa tilanne voi olla toinen.

Taulukko 2: Järjestöjen tekemät yhteistyötarjoukset ja -ehdotukset

1) Alliance ry	(Maahanmuuttajajärjestön tekemä tarjous on jätetty englanniksi, jolla se esitettiin.) Services that Alliance ry, Apila ry and the Family Center ry in cooperation or separately have to offer the Helsinki city on work with young people: 1) Psychological education (learning, studies) and training (and courses) for young people. Our organization can provide training for teenagers and young people forwarded on active youth participation in
----------------	--

Society (active citizenship) and involve youth into decision-making processes. Our professional psychologists have developed informal and non-formal trainings, psychological test and surveys that could help youth in real life. We develop informal training with the basis on formal academic materials. Training for youth in “at-risk” groups with integration problems.

We have programmes for different ages, but in our opinion the sensitive age where our methods should be implemented is youth between 15 and 25 years old. Our methods could help involve youth in this age group to active social life and help them in socialization of themselves. Youth in this age group are most susceptible to bad effects in society and “have strong impact of crime and bad companies, which easily lead them to become “outlaws”.

At this age young people are testing drugs, alcohol, smoking and taking part in street fights and look for a bad company.

On the psychological training we can discuss any topics for teens and young people. For example:

- How to make new friends.
 - How to meet girl/boyfriend.
 - How to be not afraid to have public speeches and act on public.
 - How to be not afraid to have exams.
 - The relationship between a man and a woman.
 - The relationship between friends and companies.
 - Active citizenship of young people. Why this is important?
 - Development of leadership skills among young people.
- And so on.

2) Non-formal learning. Education of children, adolescents and youth to life skills using non-formal education methods.

Often formal methods, classical methods of teaching, don't interest contemporary children and young people, and to attract them to do something or learn any skill by merely formal part of education is not enough. We must include non-formal education methods in youth education and especially implement these methods through Youth Centres and Youth Houses.

For example:

- Learning-by-doing;
- Study cases on practice;
- Teaching mother tongue or new languages (for immigrant children and all children in general this method works as well) using non-formal methods of education.
- Life skills Training and training in behaviour in different situations on the living examples.
- And many other methods.

Non-formal education and training is promoted in all European countries at all levels of education from kindergartens to universities.

	<p>Technology and non-formal education methods are helpers of formal education and one does not exclude the other, but complements and supports the development of youth. Informal learning will give children and young people the necessary experience and skills before entering the real world.</p> <p>3) We could run any services that the Youth Department have much cheaper and with same or even better quality.</p> <p>For example, running a Youth House under supervision of Youth Department is what we can do at the beginning. We could hold in youth house existed services and add new services for the local youth.</p> <p>Lisäksi järjestö osallistuu mamu-pilottiin.</p>
2) Apila ry	Järjestö osallistuu mamu-pilottiin.
3) Aseman Lapset	Ei realistisia mahdollisuuksia laajentaa toimintaa lähiöiden suuntaan nykyistä Walkers-Hubu -bussia lukuun ottamatta, mutta ovat avoimia virastosta päin tuleville yhteistyöehdotuksille, jos virasto näkee luontevia yhteistyökuvioita.
4) Circus Helsinki	Circus Helsingillä on (aikatauluista riippuen) mahdollisuus järjestää sirkusopetusta lapsille ja nuorille kello 9-16 välisenä aikana.
5) Elmu ry	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elmu on vuosia järjestänyt alaikäisille kuukausittaista disco-tapahtumaa (n.14-17v.), joka on suosittu tapahtuma, mutta tarvitsisi selkeästi tukea, jotta sitä pystyttäisiin jatkossa tarjoamaan. Se on ollut nyt pienellä tauolla (jatkuu syksyllä). 2. Artisti-Tutor -projekti yhdessä NK:n kanssa, jossa Elmun tiloissa harjoittelevat artistit voisivat toimia nuorille/ nuorten bändeille tutoreina (yhteistyöideasta puhuttu valtakunnallisella tasolla Klubijärjestäjien liitossa) musiikin teossa. 3. Bändikouluprojekti (mm. Vaasassa menestynyt yhdistyksen vetämä bändikouluhanke yhteistyössä kaupungin kanssa). 4. Nuoret voisivat vapaaehtoisina päästä yhdistyksen keikkojen järjestämisiin mukaan oppimaan ja näkemään työtä. 5. Nuorille treenikämppejä, tilaehdotuksiakin olisi. Myös Nosturin salia voisi päivisin (ja tyhjinä iltoina viikossa) käyttää nuorisotoimintaan pientä korvausta vastaan (sisällön tuottaminen tapahtuisi tällöin NK:n toimesta). 6. Yhteistyö varhaisnuorille järjestettävien konserttien tiimoilta 7. Yhteistyö Alppipuiston kansanjuhlassa ensi kesänä. Olisi kiva, jos NK näkyisi myös tapahtumassa (esim. uusia nuoria bändejä ja varhaisnuorille ohjelmaa). 8. Lämpärilotteja nuorille. 9. Musiikkitalo Glorian tarjoamien palvelujen tuottaminen.

6) Familia Club ry	Ovat suunnitelleet tulevaisuudessa aloittavansa toiminnan kahden kulttuurin (maahanmuuttaja- ja suomalaistaustaisista vanhemmista tulevien) nuorten tukemiseksi ja noteeraamiseksi ja ovat ajatelleet kumppanuutta nuorisoasiainkeskuksen kanssa tässä toiminnassa.
7) Kansainvälinen perhekriisien tukiyhdistys The Family Center ry	Järjestö osallistuu mamu-pilottiin.
8) FC Viikingit	<p>Tavoitteena olisi kehittää jalkapallon harrastamista - ei kilpailua - nuorille, jotka iältään 12-16-vuotiaita.</p> <p>Kesällä voisi olla esim. harrasteturnaus Vuosaaren Kartanon kentällä - tai harrastesarja kerran viikossa kesällä.</p> <p>Ovat erittäin halukkaita seurana olemaan mukana alueensa nuorisotyössä. Ongelma on ohjaajapula. Jos seura saa jostain rekrytoitua ohjaajia, niin seurassa olisi muutakin työtä heille.</p>
9) F-Tennis	Osallistuu mielellään liikuntakerhojen järjestämiseen nuorille, myös maahanmuuttajille, esim. Laajasalon Palloiluhallissa, jossa toimii.
10) Helsinki Hacklab ry	Voisivat järjestää mm. alueellisilla nuorisotaloilla viikonloppuisin kerhoja tai kurssimuotoisia tapahtumia tietotekniseen osaamiseensa liittyen (järjestivät Reaktorissa mm. 3D-tulostusta ja helppokäyttöisen muovin muovailua, lisäksi pitäneet mm. lepakkotutkanrakennus- yms. viikonloppuja jäsenilleen ja kiinnostuneille). Haluaisivat nuorisoikäistä jäsentä joukkoihinsa ja siten järjestää toimintaa nuorille.
11) HNNKY	Ovat lähtemässä mukaan varhaisnuorisotoiminnan pilottiin.
12) Jokerit	Nuorten ryhmien vierailut liigapeleihin (liput Kari Martikainen, valmennuspäällikkö) ja jääharjoitusten vetäminen nuorille Hartwall-areenassa mahdollisia.
13) Kalevan nuorten Uudenmaan piiri	Kalevan Nuorten helsinkiläiset jäsenseurat voisivat tuottaa kulttuuripalveluita NK:lle: erityisesti kyseeseen voisivat tulla tanssi- ja teatteriharrastus ja kohderyhmistä erityisesti varhaisnuoret.

14) Kalliolan Nuoret	<p>Teki tarjouksen Kivikon nykyisen kumppanuustalon toiminnan kokonaan järjestämisestä. Lisäksi tarjoaa alla lueteltuja palveluita.</p> <p>Sosiaaliset ja monikulttuuriset nuorisotyöpalvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - avoin toiminta - ryhmätoiminta (harrastus-, avoin, suljettu-) - tapahtumat ja juhlat - leiritoiminta - perheiden kanssa tehtävä työ - vahva alueellinen verkostoituminen ja vaikuttamistyö (esim. positiivisten, yhteisöllisten projektien toteuttaminen alueella) <p>Sukupuolisensitiiviset ja sosiaaliset nuorisotyöpalvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - avoin toiminta - yksilöllinen tuki ja ohjaus - ryhmätoiminta - leiritoiminta - yhteistyö koulujen kanssa; tyttö- ja poikaryhmiä mm. kouluilla (esim. Kaikki käy koulua -malli), ja aktiivinen osallistuminen oppilashuoltoryhmiin ja vanhempainiltoihin <p>Kalliolan Nuoret on myös valmis jatkokehittämään myös:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vapaaehtoistoimintaa - matalankynnyksen tukipalveluja nuorille - etsivä nuorisotyö/jalkautuvatyö - katutyö (kentällä tapahtuva kohtaava sosiaalinen nuorisotyö esim. ostareilla jne.)
15) Kansallinen lastenliitto, Helsingin yhdistys	Järjestö lähtee yhteen varhaisnuorisotoiminnan pilottiin mukaan.
16) Karjalan Nuoret	Ovat kiinnostuneita lähtemään mukaan varhaisnuorisotoiminnan pilotteihin.
17) Kassandra ry	Järjestö osallistuu mahdollisesti mamu-pilottiin.
18) Käpylän yhdyskuntaklubi	<p>Käpylän yhdyskuntaklubi voisi olla kiinnostunut toimimaan uudenmallisessa yhteistyössä (koko aluetta koskevan kunnan nuorisotyöllisen vastuun ottavassa) NK:n kanssa tarjoten asiantuntijapalveluitaan ja järjestäen alueellisen nuorisotyön jopa kokonaan Koskelan, Kumpulan ja Käpylän alueella. Uusi järjestöyhteistyön malli vaatisi resursointia. Klubilla on tällä hetkellä menossa mm. OKM:n kanssa selvittelyt mahdollisen Kulttuuripesulan perustamisesta vanhaan tehdaskiinteistöön alueellaan, joka toteutuessaan tarjoaisi mahdollisuudet ko. koulupiirin alueellisen nuorisotyön järjestämiseen siellä. Kulttuuripesula voisi toteutuessaan muistuttaa myös Suomen valtakunnallisia nuorisokeskuksia, jollaista Helsingissä ei Suomenlinnan hostellia/ leirikeskusta lukuun ottamatta ole. Järjestö olisi kiinnostunut myös vetämään Koskelan nuorisotaloa (jos Kulttuuripesula-hanke ei etene) ja kehittämään sen toimintamallia yhdistetyn nuorisotalon ja asukastalon suuntaan. Nuorisotalon ikäjako poistettaisiin varhaisnuorten ja isompien nuorten välillä, taloa avattaisiin asukkaille ja paikkaa kehitettäisiin nuoriso-, asukas- ja kulttuuritalona ja alueen yhteisöllisyyttä rakennettaisiin kokonaisvaltaisesti.</p>
19) Lasten ja nuorten puutarhayhdistys	Olivat alustavasti kiinnostuneita varhaisnuorisotoiminnan järjestämiseen osallistumisesta, mutta jättäytyivät korvauksen pienuuden takia pois. Haluavat kuitenkin pysyä varhaisnuorisotoiminnan pilotteja koskevista tiedoista ajan tasalla.

20) Liikkukaa ry	Mahdollisesti itse mukaan mamu-pilottiin tai sitten jäsenjärjestö.
21) Linnanmäen Sirkuskoulu	Olemme kiinnostuneita yhteistyöstä Helsingin nuorisoasiankeskuksen kanssa sirkusharrastuksen nuorille tarjoamisen saralla.
22) Luontoliiton Uudenmaan piiri	Järjestöllä olisi kiinnostusta ja rahkeita tuottaa leiritoimintaa NK:lle.
23) Länsi-Helsingin Somalit/Somaliyhteisö	Järjestö osallistuu mamu-pilottiin.
24) Marttaliitto, Uudenmaan Martat	Uudenmaan Martat ovat kiinnostuneita kuulemaan nuorisoasiainkeskuksen järjestöyhteistyöstä vastaisuudessa ja etenkin varhaisnuorisotoiminnan pilottien kehittymisestä. Tällä hetkellä ei ohjaajaresursseja osallistumiseen.
25) MLL, Uudenmaan piiri	Uudenmaan MLL olisi kiinnostunut hoitamaan NK:n vapaaehtois- ja vertaistoimintaa. Lisäksi esimerkiksi Kivikon, Konalan, Malmin, Puistolalan, Herttoniemen paikallisyhdistykset ovat kiinnostuneita järjestämään varhaisnuorten toimintaa ja osallistumaan pilotteihin.
26) Nuoret kotkat, Helsingin yhdistys	Piirijärjestö on valmis harkitsemaan uusien kumppanuustalojen ottamista piirijärjestön hoidettavaksi, mielellään läheltä nykyistä kumppanuustaloa. Lisäksi mahdollista: - nuorisoasiainkeskuksen lainavaraston ottaminen järjestön hoitoon - leirien ja retkien volyymin lisääminen, päiväleiritoiminnan lisääminen - varhaisnuorten nuorisopalvelut - koulutus nuoriso-ohjaajien kädentaitokoulutuksessa ja vertaistuessa - järjestö on myös halukas ottamaan roolia verkkonuorisotyön tekemisessä sekä vapaaehtoistoiminnan koordinoinnissa, ohjauksessa ja koulutuksessa.
27) Nuorten palvelu ry	Ideat yhteistyöprojekteiksi: Etsivä nettityö, jossa koulutetaan nuoria vapaaehtoisiksi löytäjiksi, ja S-liike/ABC-yhteistyö ostareiden hengailijoiden asiakaskohtelun selvittämiseksi nuorten voimin.
28) Pioneeriliitto ry	Lähtee mukaan varhaisnuorisotoiminnan pilotteihin.
29) Pitäjänmäen Tarmo	Pitäjänmäen Tarmo järjestää yleisurheilukoulua lapsille, jonka on tarkoitus venyä tulevaisuudessa muihinkin ikäryhmiin, myös murrosikäisiin. Seura voisi tehdä yhteistyötä alueensa nuorisotalon kanssa mm. järjestämällä tapahtumia yleisurheilukentällä Pitäjänmäessä, rusettiluisteluita ja muita, mitä nuoret vaan haluaa. On halukas kuulemaan viraston järjestöyhteistyön kehityksestä ja sen tulevaisuuden edistysaskeleista.
30) Puistolalan Urheilijat	Teki tarjouksen alueellisen nuorisotalotoiminnan järjestämisestä Tapulikaupungin nuorisotalolla
31) Pääkaupunkiseudun partiolaiset	Partiolaiset halusivat itselleen nuorisotalon, jonka toimintamallissa näkyisi monikulttuurisuus. Talotoiminnan järjestämisen idealla olisi yhteytensä partiolaisten monikulttuurisuuden puolesta toimivaan Kamu-hankkeeseen. Partiolaiset näkevät, että projektimuotoisten Kamu 1- ja Kamu 2 -hankkeiden jälkeen kolmas askel olisi monikulttuurinen nuorisotalo, jonka kautta partiolaiset toimisivat alueella. Kamu-hankkeen koordinaattori voisi siirtyä työskentelemään nuorisotalolle.

32) Roihu ry	<p>Ehkä kerran tai kaksi keväällä tai syksyllä pesäpallotunti (minipeli) nuorille vapaaehtoisvoimin.</p>
33) Sirkus Magenta	<p>Ovat ohjanneet sirkuskerhoa Vantaan Havukosken nuorisotalolla jo 2.5v. Havukosken viikottaisissa kerhoryhmissä tällä hetkellä n. 40 vakituista 10-17-vuotiasta nuorta. Viikottaisten treenien lisäksi nuorille esiintymismahdollisuuksia, vierailuja sirkusesityksiin ja yö- ja kesäleirejä. Sirkustelu on ryhmäyttänyt ja sitouttanut monikulttuurisen lähiön nuoria ja tarjonnut heille mielekkään ja kiinnostavan säännöllisen harrastuksen. Nuorten sosiaaliset taidot ovat parantuneet ryhmän yhteishengen parannuttua, ja he ovat keränneet itsevarmuutta ja alkaneet esiintyä sirkusryhmänä lähialueensa tapahtumissa.</p> <p>Haluaisivat nyt aloittaa samantyyppisen kerhotoiminnan Helsingissä.</p> <p>Ehdotuksen alueilla järjestöllä on jo ollut jotain sirkustoimintaa (esim. kesäleiri/syyslomaleiri/koulusirkusprojekti tms). Kerhojen sijainneiksi ehdotetaan Kannelmäkeä, Malminkartanoa, Myllypuroa, Rastilaa, Latokartanoa/Pihlajamäkeä ja Käpylää. Ehdotuksessa on yhteensä 13 viikottaista opetustuntia, joille on laskettu budjetti syksyille 2012. Sirkustunteja ohjaa turvallisuussyistä aina 2 sirkusopettajaa. Opetuspaikkoja voi muuttaa /vähentää.</p> <p>Nuorisoasiainkeskuksen sirkuskerhot:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kannelmäki 2h (2 x 1h lasten/nuorten sirkuskerho) esim klo 14.30-16.30, 2 x 1h ryhmää (2h) 2. Malminkartano/Jaatiset ry (kehitysvammaisten toimintakeskus) klo 17.30-19.30 (2h) 3. Rastilan sirkuskerho perjantaisin klo 14-16, 2 x 1h ryhmää (alueella pakolaisten vastaanottokeskus ja perhetukikeskus) (2h) 4. Myllypuron sirkuskerho tiistaisin 3 ryhmää klo 16.30-19 (2,5h) 5. Latokartanon/Pihlajamäen sirkuskerho 2 x 1,5h ryhmää (3h) 6. Käpylän peruskoulun lievästi kehitysvammaisten 10.luokka (1,5h) <p>Yhteensä opetusta 13h viikossa.</p> <p>Opetuksen kustannukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ohjaajien palkat: $13h \times 2 \text{ ohjaajaa} \times 30\text{€/h} \times 1.4 \text{ (palkan sivukulut)} = 1092 \text{ €} / \text{viikko}$. Koko syksyn ajalta: $1092\text{€} \times 18 \text{ opetuskertaa} = 19\ 656 \text{ €}$ <p>Koordinointipalkka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koordinointitarve alussa 20h (opetuspaikkojen järjestämiseen, ohjaajien koordinointiin ja suunnitteluun, välineiden hankintaan) - Projektin käynnistyttyä koordinointitarve 3h viikossa - Koordinointi yhteensä $20h \times 20 \text{ €/h} \times 1.4 \text{ (palkan sivukulut)} + (3 \times 18 \times 20 \text{ €} \times 1.4) = 2072\text{€}$ <p>Palkat yhteensä 21 728 €</p> <p>Jongleerausvälineet:</p> <p>Projektia varten tarvittaisiin 3 jongleerausvälineet. Joiden hinta on yhteensä 1495,5 €. Alla erittelyä välineistä.</p> <p>Yhdet jongleerausvälineet:</p> <ul style="list-style-type: none"> pallot $60\text{kpl} \times 4\text{€} = 240\text{€}$ diabolot $(19\text{€} \times 4) + (4 \times 4 \text{ €}) = 92 \text{ €}$ flower sticks $12 \times 4 + 3 \times 4 = 60\text{€}$ renkaat $3,50 \times 15 = 52,5 \text{ €}$

	<p>hulavanteet 6 x 4 € = 24 € keilat 10€ x 3kpl = 30 € Jongleerausvälineet yhteensä (498,5 € x 3) = 1495,5€ Kaikki kustannukset yhteensä syksyiltä 2012: 23 223,50€ Hinta sisältää sirkusopetusten suunnittelun ja koordinoinnin, 2 ohjaajan palkan jokaiselta sirkustunnilta, ohjaajien tapaturmavakuutuksen, sekä sirkusvälineet.</p>
34) Somaliland Development Organisation ry	Mahdollisesti mukaan mamu-pilottiin.
35) Suomen Biljardiliitto ry	<p>Voivat toteuttaa erilaisia biljarditapahtumia, biljardiohjausta ja -valmennusta tai -kurseja. Kohderyhmiä voivat olla joko yhdessä tai erikseen tytöt ja pojat, maahanmuuttajat tai erityisryhmät. Biljardissa on paljon erilaisia elementtejä, joiden avulla nuoret saavat kokemuksia ja sitä kautta kasvavat ja kehittyvät eri tavoin positiivisesti. Biljardi on sosiaalinen tapahtuma, jossa pitää ottaa vastustaja huomioon, biljardi kehittää keskittymiskykyä ja opettaa oikeudenmukaisuutta, sillä pelissä ei ole tuomaria vaan pelaajat ovat tuomareita toisilleen.</p> <p>Yhteistyökenttä on avoin, eli järjestö on mielellään mukana järjestöyhteistyössä biljardin osalta ja voi toteuttaa erilaisia toimia sopimuksen mukaan.</p>
36) Suomen Afgaanijärjestö	Mahdollisesti mukaan mamu-pilottiin.
37) Suomen Punaisen Ristin Uudenmaan piiri	<p>SPR olisi kiinnostunut järjestämään tunninmittaisia kerhoja, johon järjestön henkilöstöresurssit antavat valmiuden. Varhaisnuorisopilotteihin osallistumiseen järjestöllä ei ole tällä hetkellä henkilöstöresurssia, mutta ovat kiinnostuneita kuulemaan miten varhaisnuorisotoiminnan pilotointi etenee. Järjestö olisi myös kiinnostunut kehittämään vapaaehtoisten matkatoimisto -ideaa eteenpäin, eli tarjoamaan NK:lle vapaaehtoisten "koordinointipalveluja".</p>
38) Suomen SetlementtiSäätiö	<p>Skatan tilan vuokrannut Suomen SetlementtiSäätiö tekee ehkäisevää ja nivelvaihepudokkuutta vähentävää nuorisotyötä yläaste- ja ammattikouluikäisten parissa. Järjestö olisi kiinnostunut tekemään yhteistyötä NK:n kanssa ko. toiminnassa tai varhaisnuorten eläinavusteisessa toiminnassa.</p>

39) Tapanilan Erä	Tulevaisuudessa järjestö voisi ehkä olla kiinnostunut nuorisosiainkeskuksen varhaisnuorisotoiminnan järjestämisestä nuorisotalon ulkopuolella mm. kouluilla lähtökohtanaan kuitenkin alueensa palvelu. Myös iltakerhojen järjestäminen vanhemmille nuorille voisi tulla kyseeseen. Järjestöllä on myös halua tehdä sosiaalista/ kohdennettua nuorisotyötä ja alueella on sille tarvetta (tulevaisuus- ja ammatinvalintakysymykset). Tällä hetkellä yksi moniammatillinen poikaryhmä Tapanilan nuorisotalolla, sen kaltaisiin olisi lisätulijoita. Kumppanuusvaihtoehtona myös liikuntatunteja/ sporttiklubi lapsille/nuorille. Nuorisotalon musiikkitoiminnan resurssien parempi hyödyntäminen olisi myös mahdollista.
40) Union Youth Development ry	Järjestö osallistuu mamu-pilottiin.
41) Viipurin Urheilijat	Ovat hyvin innostuneita tekemään varhaisnuorisotoimintaa ja osallistuvat pilotteihin. Lisäksi nuoret voisivat osallistua mm. juoksutapahtumien (mm. City Marathon, jossa järjestö osajärjestäjänä) järjestämisiin, ja erilaisiin liikunta-aiheisiin produktioihin (esittelyvideoita tapahtumista, nuorten seuralehden tekoa jne.). Myös kesätoiminnasta voisi löytyä yhteistoiminnan muotoja. Myös täysin uusien tapahtumien (katuliigaa jne.) ideointi olisi mahdollista nuorten kanssa. Haluaisivat saada paikallista kosketuspintaa alueensa nuoriin Liikuntamylyssä toimimisen jälkeen.
42) Vironkielisen Opetuksen Seura ry	Mahdollisesti mukaan mamu-pilottiin.
43) Walter ry	Järjestö järjestää nuorisotaloilla pääkaupunkiseudulla tämän vuoden aikana Urbaanit lapset ja nuoret -projektin ilmaisia tapahtumia, joihin sisältyy mm. työpajoja (beatboxia, laulujen sanoitusta, katutanssia jne.) sekä tunnettujen esiintyjien esiintymisosoitus. Tällainen tapahtuma voitaisiin järjestää jollakin Helsingin alueellisista nuorisotaloista. Toiminnassa on pyrkimys matalaan kynnykseen ja monikulttuurisuuteen.
44) YAD	Järjestön DJ-koulun tiimoilta voisi ehkä kehitellä yhteistyötä. DJ-koulut ovat osa DanceWise2 -hanketta. Projektin yhtenä tavoitteena on kehittää DJ -vetoisten musiikkitapahtumien toimintamalli nuorisotaloille, johon tuodaan sisäänrakennetusti päihdekasvatusta ja päihdetietoutta. Tapahtumat nuorisotaloilla ovat luonnollisesti päihdeettömiä ja niissä tuodaan esille päihde- ja huumetietoutta nuorten osallistamisen sekä kilpailujen avulla. Tarkoituksena on varmistaa turvallinen tutustuminen DJ- vetoiseen musiikkiin ja - kulttuuriin ilman paineita päihdeiden käyttöön. Samalla luodaan uutta vähemmän päihdekeskeistä bilettämisen mallia. Keskeistä on myös lisätä nuorten tiedostavuutta liittyen päihdevalintoihin, mm. tarjoamalla tietoa päihdeiden riskeistä sekä haastaa nuoria itseään pohtimaan päihdeasenteitaan.

4. Hankkeessa suunnitellut järjestöyhteistyön pilottimallit

Hankesuunnitelman toimenpiteet:

Uusien kumppanuus- ja ostopalvelumallien/pilottien valmistelu järjestöjen kanssa. Hahmotellaan, millaisia muutoksia osaltaan uudistettu palvelustrategia mahdollisesti edellyttää NK:n omassa toiminnassa ja keskustellaan niistä viraston henkilöstön keskuudessa.

Yhteydenpitoa mahdollisina palveluntuottajina erottuvien järjestöjen kanssa. Järjestöjen palvelutarjonnan sovittaminen NK:n tarpeisiin.

Järjestöjen yhteistyöehdotusten keräämisen ohella hankkeessa suunniteltiin järjestöyhteistyön pilottimalleja alueellisen nuorisotyön puolelle. Pilottimallit syntyivät nuorisoasiainkeskuksen varhaisnuorisotoiminnan tuottamiseen järjestötuottoisesti sekä maahanmuuttajajärjestöjen roolin vahvistamiseen kunnallisessa nuorisotyössä. Lisäksi hankkeen aikana ideoitiin nykyistä talomallia vähemmän kaupungin resursseja vievän alueellisen nuorisotalon mallia, jota jokin järjestö pyörittäisi. Alaluvuissa kumpikin pilottimalli ja talomallin ideointi on avattu tarkemmin.

Piloteissa tarkoitus on ollut siirtää jo tällä hetkellä viraston työntekijöiden tekemää työtä järjestöille, eikä uusien palveluiden tuottaminen. Maahanmuuttajajärjestöjen kanssa toteutettavan yhteistyömallin ideana on ollut myös tuoda tukea nuorten kohtaamiseen nuorisoasiainkeskuksen omille työntekijöille monikulttuuristen nuorten vahvoilla alueilla. Pilotteja on pyritty kohdentamaan kaupungin pd-alueille, jolloin kyseisillä alueilla vahvennettu järjestöyhteistyö toisi tukea vähemmän resursoituille alueille ja tasaisi osaltaan hyvinvointia julkisten hyvinvointipalveluiden perustehtävän tavoin. Järjestötuottoisen varhaisnuorisotoiminnan pilottimallin ”vastinkappale” on pyrkimys vahvistaa viraston omien ohjaajien tekemää koulu yhteistyötä. Pd-alueilla kaupungin omien ohjaajien ohjaaminen tekemään koulu yhteistyötä on vahvimmin perusteltua.

Hankkeessa syntyneistä järjestöyhteistyön malleista on käyty hankkeen yhteistoimintasuunnitelman mukaiset keskustelut ja kuulemiset niiden koskettamien kaupungin alueellisten nuorisotyöyksiköiden henkilöstön kanssa.

4.1. Pilottimalli järjestöjen järjestämään kaupungin varhaisnuorisotoimintaan

Kokeiluluontoisia järjestöjen järjestämiä nuorisotalojen avoimia varhaisnuorten iltapäiviä varten luotiin pilottimalli, jossa järjestö tai järjestöt järjestävät 9-12-vuotiaille tarkoitetun avoimen toiminnan pilottitalojen iltapäivissä.

Mallin koostuu seuraavista kohdista:

1. Järjestöt järjestävät joko yhtenä tai useampana iltapäivänä viikossa nuorisotalon avoimen varhaisnuorisotoiminnan, joka ajoittuu aikavälille klo 13–17 (3-4 tuntia).

2. Pilottitalot valitaan ensisijaisesti alueilta, jotka erottuvat vähemmän resursoituina positiivisen diskriminaation luvuissa (näillä alueilla kaupungin omien ohjaajien ohjaaminen tekemään kouluuyhteistyötä vahvimmin perusteltua).
3. Samalla talolla varhaisnuorisotoimintaa voivat järjestää eri iltapäivisin eri järjestöt.
4. Osa varhaisnuorten avoimista iltapäivistä säilyy talolla kaupungin omien työntekijöiden järjestäminä (esim. järjestöille ma, ti ja ke, omille ohjaajille to ja pe).
5. Järjestöille maksetaan korvaus varhaisnuorisotoiminnan järjestämisestä kumppanuusavustuksena.

Pilottimallin tuomiksi eduiksi taas nähdään seuraavat asiat:

- ✓ Viraston voimavarojen uudelleen kohdentaminen: Järjestöjen vahvempi rooli kunnallisen nuorisotyön toteuttamisessa mahdollistaa kaupungin omien nuorisotyöllisten voimavarojen kohdentamisen alueille, joilla niitä tarvitaan kipeimmin.
- ✓ Viraston nykyisen toimintakonseptin keventäminen ja palvelujen säilyttäminen: Järjestöjen vahvemman mukaan saamisen kautta viraston nykyinen toimintakonsepti kevenee, jolloin viraston palveluverkko ja nuorisopalvelujen laajuus kyetään säilyttämään eikä palveluista tai tiloista jouduta vähentämään
- ✓ Ohjaajien työn rasittavuuden vähentäminen: Työpäivän rakenne muokkautuu vähemmän kuormittavaksi varhaisnuorten ohjaamisen korvautuessa vähemmän kuormittavilla työn muodoilla.
- ✓ Nuorille tarjolla olevien palvelujen rikastuttaminen: Järjestöjen toimintaan tuomat vahvuudet ja ominaispiirteet rikastavat ja monipuolistavat NK:n palvelutarjontaa nuorille.

Varhaisnuorisotoiminnan järjestöpilotit vapauttavat kaupungin omien ohjaajien työaikaa viraston strategian mukaiseen työhön, mm. kouluuyhteistyön vahvistamiseen ja muuhun nivelvaihepudokkuuden ehkäisytyöhön. Muita perusteita varhaisnuorisotoiminnan kokeelliselle osittaiselle siirtämiselle järjestöille on jo aiemmin mainittu viraston toiminnan pääkohdeikäryhmän siirtäminen yhä selvemmin kohti vanhempia nuoria eli 13–17-vuotiaita ja nuoria aikuisia, sekä se, että varhaisnuorisotoiminta on toimintaa, johon on löydettävissä osaavia järjestötoimijoita ja jonka ainakin osittainen siirtäminen järjestöille näin ollen on järkevää. Tämänhetkinen talojen kiinnolopäivä tiistai voitaisiin avata avoimen varhaisnuorisotoiminnan sisältäväksi päiväksi myös järjestöjen osallisuuden kautta. Järjestöt voivat avoimessa varhaisnuorisotoiminnassa järjestää nuorille matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia, joista on monen järjestön mukaan kaupungissa selvästi pulaa kalliiden ja kilpailullisten harrastusten ylitarjonnan ohella.

Varhaisnuorisotoiminnan järjestämistä järjestöjen tuottamana vaikeuttava asia on se, että monet järjestöjen ohjaajista ovat töissä varhaisnuorten avoimen toiminnan aikaan, minkä Helsingin kaupungin liikuntavirastokin on huomannut pyrkiessään löytämään

lisää ip-kerhoja pyörittäviä järjestötoimijoita. Hankkeessa tehty järjestöjen potentiaalin kartoitus kunnallisten nuorisopalveluiden tuottamisessa kertoi, ettei kapasiteettia Helsinginkään järjestökentässä ole hirveän suuriin kokonaisuuksiin, vaikka järjestöistä paljon käyttämättömiä voimavaroja löytyykin. Siten pelko siitä, että varhaisnuorisotoiminta voisi siirtyä lähitulevaisuudessa kokonaan järjestöille ja kosketuspinta ohjaajilta näin hävitä varhaisnuorten ikäluokkaan, on turha.

Varhaisnuorisotoiminnan pilottitalojen ohjaajille on tehty alueellisten palvelujen toimiston toimesta alustava ohjeistus vapautuvan ajan käyttöön järjestöjen ottaessa vastuulle varhaisnuorten iltapäiviä (Kuva 2. alla).

**Varhaisnuorisotoiminnan järjestöpilotit:
Ohjeistus ohjaajille vapautuvan ajan käyttöön**

Yleislinjauksia vapautuvan ajan käytöstä:

- käytetään ensisijaisesti ohjaustyöhön
- suunnataan lähinnä 13-17-vuotiaisiin, ja tätä vanhempiin
- toiminta on strategian mukaista

Konkreettisia toimintavaihtoehtoja:

- Kouluyhteistyö linjausten mukaisesti
- Alue- ja verkostotyö sekä alueelle jalkautuminen
- Pienryhmätoiminta (esim. koulujen tiloissa, yksikön muissa taloissa)
- Vertaisohjaajatoiminta ja sen kehittäminen
- Nivelvaihepudokkuuden ehkäisy
- Verkkonuorisotyö
- Vaikuttamistoiminta ja Ruuti

Alpon toimiston kokous, 19.3.2012

Kuva 2: Järjestöjen osallistuminen varhaisnuorten toiminnan järjestämiseen vapauttaa kaupungin omien ohjaajien aikaa viraston strategiaan kuuluvien asioiden, kuten nivelvaihepudokkuuden ehkäisyyn toteuttamiseen.

4.2. Pilottimalli maahanmuuttajajärjestöjen roolin kehittämiseen kunnallisessa nuorisotyössä

Toinen hankkeessa luotu pilottimalli on tarkoitettu nuorisotyötä tekevien maahanmuuttajajärjestöjen roolin kehittämiseen kunnallisessa nuorisotyössä. Tämän järjestöyhteistyöpilotin tarkoitusperät ovat vähän erilaisia kuin varhaisnuorisotoiminnan

järjestöpilotin. Mallin tarkoitus on ennen kaikkea tarjota nuorisoasiainkeskuksen omille työntekijöille pilottitaloilla tukea maahanmuuttajataustaisten nuorten kohtaamiseen maahanmuuttajajärjestöjen edustajien kielellisen ja kulttuurisen osaamisen avulla.

Mallin tarkoituksena on myös tukea maahanmuuttajataustaisia nuoria tarjoamalla heille taloilla aikuisia ohjaajia, joita on nuorten kanssa samaa kulttuuria ja kieltä edustavina helpompi lähestyä kuin talojen kantasuomalaisia ohjaajia, vaikka talon omat ohjaajat ovatkin kasvatustyön ammattilaisia. Aiheeseen liittyy Pekka Myrskylän helmikuussa 2012 julkaistu ”Hukassa – keitä ovat syrjäytyneet nuoret?” -raportin tieto, jonka mukaan maamme 50 000 syrjäytyneestä nuoresta neljäsosa on maahanmuuttajataustaisia⁵.

Maahanmuuttajajärjestöjen kanssa muodostettavien kumppanuuksien on tavoiteltu Helsingin kaupungin toimesta jo aiemminkin maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten vapaa-ajan toiminnan järjestämistä ja syrjäytymisen ehkäisyä. Viime vuosituhanen vaihteen Sisu Integra -projektissa maahanmuuttajajärjestöjen kumppaneina olivat kaupungin puolelta sosiaaliviraston ulkomaalaisyksikkö ja kaupunginkanslian töidenjärjestely-yksikkö. Tasavertaiseen kumppanuuteen jäi kuitenkin vielä projektissa matkaa, vaikka hankkeella saavutettiin positiivisia tuloksiakin.⁶

Järjestökumppanuuksien kehittämis- ja lisäämishankkeessa kehitetty pilottimalli maahanmuuttajajärjestöjen kanssa tehtävään yhteistyöhön nuorisotalojen avoimissa illoissa koostuu seuraavista kohdista:

1. Mamu-järjestöt hoitavat nuorisotalon illan työkolmikkona tai -nelikkona yhdessä kaupungin työntekijöiden kanssa. Illassa esim. 2 henkilöä järjestöistä ja 2 kaupungin ohjaajaa.
2. Pari iltaa viikossa, 1-2 pilottitalolla. Pilottitalot valitaan sieltä, missä talon käyttäjäkunnasta maahanmuuttajataustaisia nuoria on eniten.
3. Mamu-järjestöt ottavat ryhmänä vastuuta kunnallisen nuorisotyön tekemisestä: alueen järjestöistä muodostetaan järjestörinki, joka vastaa parista illasta viikossa nuorisotalolla yhdessä kaupungin ohjaajien kanssa.
4. Mamu-järjestöille maksetaan korvaus työstä kumppanuusavustuksena.
5. Pilotin alussa järjestöjen työntekijät voisivat toimia rinnan kaupungin ohjaajien kanssa ilman iltojen henkilöstön vähentämistä tai ohjaamista muuhun työhön.

Pilottimallilla saavutettavissa oleviin etuihin lasketaan seuraavat asiat:

- ✓ Maahanmuuttajajärjestöjen saaminen mukaan kunnallisen nuorisotyön toteuttamiseen ja suunnitteluun muiden järjestöjen tavoin sekä yhteistyön toimivuuden testaaminen
- ✓ Maahanmuuttajajärjestöjen tukeminen ja niiden kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen nuorisoasiainkeskuksen monikulttuurisuusohjelman mukaisesti.

⁵ Myrskylä 2012: Hukassa – keitä ovat syrjäytyneet nuoret? s.1

⁶ Mero & Kyntäjä 1999: Maahanmuuttajat mukana projektityössä – Sisu Integra -projektin väliarviointi 1998. Tiivistelmä.

- ✓ Mamu-järjestöjen monikulttuurisen osaamisen tuominen taloille. Järjestöillä on vastaavasti mallissa mahdollisuus vahvistaa ja monistaa sosiaalista osaamistaan toimiessaan nuorisotaloilla säännöllisesti.
- ✓ Nuorisopalvelujen tunnetuksi tekeminen maahanmuuttajataustaisen väestönosan piirissä. Maahanmuuttajajärjestöjen nykyistä pelkkää tilankäyttöä vahvempi läsnäolo nuorisotaloilla tekisi nuorisotaloja ja -palveluja tunnetuksi järjestöjen edustamien kansalaisuuksien piirissä, jolloin nuorisotalot saisivat mahdollisesti uusia käyttäjiä maahanmuuttajataustaisista nuorista.

Toisin kuin varhaisnuorisotoiminnan pilotin malliin todennäköisesti osallistuville kantasuomalaisille varhaisnuoriso- ja nuorisotyötä tekeville järjestöille, maahanmuuttajajärjestöille ei tarjota ainoan toimijan roolia taloilla, vaan kumppaneina tehtävän yhteistyön mallia. Tähän syynä on muun muassa se, että maahanmuuttajajärjestöt toimivat usein täysin vapaaehtoistyöntekijöiden varassa ja ovat toimintakapasiteetiltaan näin olleen heikompia kuin palkkatyöntekijöitä omaavat kantasuomalaisten järjestöt. Maahanmuuttajajärjestöillä ei myöskään ole useinkaan niin vahvaa ja laveaa nuorisotyöllistä kokemusta ja historiaa kuin kantasuomalaisilla nuorisotyötä jo pitkään tehneillä järjestöillä. Maahanmuuttajajärjestöjen on katsottu hyväksi toimia järjestöringissä yhdessä toistensa kanssa ja olevan paikalla nuorisotalolla aina kahden järjestön edustajien voimin ja yhdessä kaupungin ohjaajien kanssa lisäksi siksi, ettei riskiä nuorisotalon muodostumisesta vain jonkin tietyn väestöryhmän paikaksi synny.

Maaliskuinen maahanmuuttajajärjestöjen kuulemisfoorumi

Yhteistyö maahanmuuttajajärjestöjen kanssa kehitetyn pilottimallin tiimoilta lähti käyntiin kyseisille järjestöille 1.3.2012 Meri-Rastilan nuorisotalolla pidetyllä kuulemisfoorumilla, jonka tarkoituksena oli etenkin selvittää, onko maahanmuuttajajärjestöillä a) kyvykkyyttä ja b) kiinnostusta ottaa vastuullista roolia kunnallisessa nuorisotyössä. Kuulemisfoorumin järjestäminen ja yhteydenotot maahanmuuttajajärjestöihin toteutettiin yhteistyössä Helsingin kaupungin henkilöstökeskuksen maahanmuutto-osaston kanssa, jonka asiantuntemuksesta maahanmuuttajajärjestöjen toimintaan liittyen on ollut suuri apu pitkin matkaa.

Foorumiin kutsuttiin 23 nuorisotyötä tekevää maahanmuuttajajärjestöä, joista yhdeksän saapui paikalle. Foorumi haluttiin pitää kooltaan suhteellisen pienenä, jotta sen rooli kuulemisfoorumina toteutuisi ja kaikki osallistuvat järjestöt ehtisivät saada äänensä kuuluviin illan aikana.

Illan ohjelma sisälsi lyhyen nuorisotalon avoimen toiminnan avauksen järjestöille tilaisuuteen osallistuneiden Meri-Rastilan nuoriso-ohjaajien avustuksella sekä aiemmin kuvatun yhteistyömallin esittelyn ja työryhmätyöskentelyä. Kahdesta työryhmästä toisessa eri järjestöjä edustaneet osallistujat kertoivat näkemyksensä yhteistyömallista ja halukkuutensa osallistua siihen sekä ideansa viraston ja maahanmuuttajajärjestöjen välisen yhteistyön kehittämiseen. Toisessa työryhmässä pohdittiin järjestöjen nykyisessä toiminnassaan kohtaamien nuorten tarpeita ja esimerkkinä toimineen Meri-Rastilan nuorisotalolla käyvän nuoren tarpeita (foorumin ohjelma ja ryhmätyöt nuorten tarpeista liitteinä).

Foorumiin osallistuneista maahanmuuttajajärjestöistä kaikki yhdeksän olivat kiinnostuneita yhteistyömalliin osallistumisesta ja halusivat saada asian jatkotyöstämisestä infoa sekä nimesivät muita mahdollisesti kiinnostuneita järjestöjä.

Järjestöt näkivät mallin hyvinä puolina mm. seuraavat asiat:

- Hyvä tapa järjestöille päästä mukaan toimintaan ja käyttää maahanmuuttajajärjestöjen osaamista
- Yhteistyö, järjestöt oppivat tuntemaan toisensa toimiessaan alueensa järjestöringissä
- Poistaa ennakkoluuloja, nuorisotaloista tulee avoimempia kaikille
- Järjestöjen edustajat oppivat Suomen kulttuurista
- Järjestöjen osaaminen tuo ideoita talojen omille ohjaajille

Hankesuunnitelman toimenpide: Uuteen yhteistyöhön osallistuvien järjestöjen ostopalveluiden tuottamiseen liittyvän koulutustarpeen selvittäminen.

Hankkeessa pohdittiin myös pilotteihin osallistuvien järjestöjen edustajien koulutustarvetta. Maahanmuuttajajärjestöille olisi hyvä järjestää vielä perusteellisempi avoimen nuorisotalotoiminnan ja avointen iltojen avaus, sillä konsepti on niistä osalle uusi. Varhaisnuorisopilotteihin osallistuvat järjestöt eivät tarvitse samanlaista koulutusta, mutta olisi kuitenkin hyvä vielä selvittää vertaisohjaaja-koulutusten tarpeellisuus etenkin varhaisnuorisotoiminnan pilotteihin osallistuville järjestöjen ohjaajille.

4.3. Kevytrakenteisemmän nuorisotalomallin ideointi

Edellä avattujen järjestöjen kunnalliseen nuorisotyöhön osallistumiseen kehitettyjen pilottimallien lisäksi hankkeessa ideoitiin uudenlaista alueellisen nuorisotalon mallia, jossa taloa pyörittäisi järjestö. Nykyistä nuorisoasiainkeskuksen alueellisen nuorisotalon mallia pyrittiin keventämään niin, että nuorisotalolla järjestettävä avoin toiminta pystyttäisiin pitämään yllä nykyistä vähemmän kaupungin resurssein, mutta kuitenkin niin, että alueen nuorten pääsy avoimeen toimintaan ei heikkene merkittävästi.

Mahdollisia uudenmallisen järjestövetoisen nuorisotalon piirteitä ja toimintatapoja ehdotettiin voivan olevan:

1. Talolla nykyistä vähemmän avoimen toiminnan päiviä (iltapäiviä ja iltoja), esim. kolme viikossa. Talolla muina päivinä järjestön/ järjestöjen kerhoja, joihin nuorilla kuitenkin mahdollisuus osallistua/ liittyä.

2. Talo toimii osan aukioloajastaan supistetuin avoimin tiloin (järjestöjen käytössä loput tilat) nuorisokahvilan tavoin.
3. Järjestön pyörittäessä taloa mahdollisuus sijoittaa tiloihin kolmatta sektoria tukevien rahoittajien (esimerkiksi Raha-automaattiyhdistyksen) tukemaa nuorisotoimintaa?
4. Belgian opintomatkalta tuttu työntekijärakenne käyttöön talolla: työntekijöille ympärille vapaaehtoisten tiimit, jotka hoitavat käytännön töitä. Vapaaehtoisia talolle esimerkiksi oppilaitosyhteistyön kautta.
5. Vertaisohjaajien eli vanhempien vapaaehtoisina toimivien nuorten sijoitus talolle tekemään iltoja.
6. Yleisesti yksittäisten talojen autonomian lisäys taloverkostossa: talokohtaisesti eri alueilla on mahdollista löytää toimintakumppaneita ja -malleja, joiden avulla talotoiminta voitaisiin ehkä järjestää nykyistä kustannustehokkaammin ja myös alueen nuoria paremmin palvelevasti.
7. Samalla kun alueellista nuorisotalomallia kevennetään, alueella voitaisiin jollakin uudella tavalla suunnata ja miettiä alueen muita kunnallisia nuorisotyön palveluita (esim. kohdennetun nuorisotyön neuvontapiste alueelle tms.).

Uuden talomallin tavoitteena on paitsi kustannusten säästö nykyisessä kaupungin tiukassa taloustilanteessa, myös se, että järjestöt pääsisivät tekemään talostaan enemmän omannäköisensä ja tuomaan sen toiminnassa nykyiseen järjestötalon malliin verrattuna paremmin esiin perustoimintansa pohjana olevaa asiaosaamistaan sekä omaleimaisuuttaan järjestönä.

Ideoinnin taustalla oli myös tieto, jonka toi vuonna 2010 tehty selvitys nuorisoasiainkeskuksen kumppanuus- ja järjestötalojen toiminnasta ja taloudesta. Selvitys osoitti, että nykymalliset järjestötalot eivät ole useimmiten taloudellisesti kannatettavampia virastolle kuin viraston omat kaupungin nuorisotalot. Samalla kävi myös ilmi, että järjestötalojen toiminnassa ei ole näkyvissä kovinkaan usein sellaista omaleimaisuutta, kuin mitä järjestöjen pyörittämällä nuorisotalolla alun perin haettiin.

Hankkeen aikana käytiin kolmen järjestön kanssa keskusteluja uudesta järjestötalosta. Kalliolan Nuoret tekivät tarjouksen Kivikon nuorisotalon koko toiminnan järjestämisestä nykyisen kumppanuustalotoiminnan siellä korvaten. Ehdotuksen pohjalla on järjestön Raha-automaattiyhdistykseltä saama rahoitus kunniaväkivallan ennaltaehkäisyyn keskittyvän perhetyön Söpu-hankeeseen, joka toimii nyt keväästä alkaen myös Kivikon alueella. Hankkeesta koituu varsinkin sosiaalisen nuorisotyön lisäarvoja, mm. ryhmätoiminnan lisäystä ja hankkeen rahoituksesta järjestettyjä tapahtumia, myös nuorisotalotoimintaan. Lisäksi tarjouksen talotoiminnan järjestämisestä jättivät Puistolan Urheilijat, joiden kiinnostuksen kohteena on Tapulikaupungin nuorisotalo. Puistolan Urheilijoiden tarjouksessa keskiössä on lasten ja nuorten kilpaurheilutoiminnan ja vapaa-ajantoiminnan yhdistäminen ja niin sanotun drop out -ilmiön torjunta. Drop out -ilmiöllä tarkoitetaan urheiluseurojen toiminnassa yleistä

tilannetta, jossa nuori kilpailullisen urheiluharrastuksen lopetettuaan putoaa ”tyhjiöön”. Tarjoamalla nuorille mielenkiintoista ja säännöllistä vapaata harrastustoimintaa nuorisotalolla seura pyrkii vaikuttamaan kyseiseen ilmiöön positiivisesti ja ehkäisemään lasten ja nuorten syrjäytymistä.

Keskusteluja käytiin lisäksi Pääkaupunkiseudun partiolaisten kanssa, joilla olisi halukkuutta perustaa monikulttuurinen nuorisotalo Itä-Helsinkiin. Partiolaiset eivät ole vielä perusteellisesti konkretisoineet ajatuksiaan talomallista, mutta heidän nuorisotalomallilla tulisi olemaan yhteytensä partiolaisten monikulttuurisuustyöhön ja sen Kamu-hankkeisiin. Partiolaiset näkevät, että projektimuotoisten Kamu 1- ja Kamu 2 -hankkeiden jälkeen kolmas askel olisi monikulttuurinen nuorisotalo, jonka kautta partiolaiset toimisivat alueella. Kamu-hankkeen koordinaattori voisi siirtyä työskentelemään nuorisotalolle.

Järjestöjen tekemät tarjoukset talotoiminnan järjestämisestä kuten ehdotukset eri järjestöyhteistyön piloteistakin tietyille nuorisotaloille on koottu yksityiskohdat eritellen seuraavaan lukuun, joka sisältää hankkeen aikana nousseet ehdotukset nuorisoasiainkeskuksen järjestöyhteistyön vahvistamiseksi.

5. Hankkeen ehdotukset nuorisoasiainkeskuksen järjestöyhteistyön vahvistamiseksi

Järjestökumppanuuksien kehittämis- ja lisäämishankkeen ehdotukset nuorisoasiainkeskuksen järjestöyhteistyön vahvistamiseksi ja toimintakonseptin kehittämiseksi sisältävät seuraavat kohdat:

1. Järjestöjen järjestämän kaupungin varhaisnuorisotoiminnan pilotit

Järjestökumppanuuksien kehittämis- ja lisäämishankkeessa on etsitty varhaisnuorisotyön osaavia järjestöjä järjestämään alueellisilla nuorisotaloilla varhaisnuorten iltapäiviä, jotta talojen omien ohjaajien työaikaa voidaan siltä osin suunnata mm. kouluyhteistyön vahvistamiseen ja nivelvaihepudokkuuden ehkäisytyöhön. Avointa varhaisnuorisotoimintaa pyritään siirtämään osaksi järjestöille myös siitä syystä, että se kuuluu 9-12-vuotiaisiin kohdistuvana alueellisen nuorisotyön ydinpalveluihin. Uuden, 13-17-vuotiaita ja nuoria aikuisia viraston pääkohdeikäryhmänä painottavan strategian aikana varhaisnuorisotoiminta on yhä selvemmin toimintaa, joka ei toteuta viraston strategiaa.

Varhaisnuorisotoiminnan (osittainen) siirtäminen järjestöille myös keventää viraston toimintakonseptia ollessaan taloudellisesti edullisempaa (iltapäivän kesto ja suunnittelutyö) kuin kaupungin itse järjestämä varhaisnuorten avoin toiminta, jolloin resursseja jää aikaisempaa enemmän muuhun toimintaan kohdennettavaksi. Parhaimmillaan järjestöjen järjestäessä nuorisotalojen iltapäivätoiminnan varhaisnuorten palvelut rikastuvat ja monipuolistuvat järjestöjen toimintaan tuomien vahvuuksien ja omaleimaisuuden vuoksi. Myös ohjaajien työpäivän rakenne muuttuu vähemmän kuormittavaksi, kun ohjaajilta saadun palautteen mukaan kuormittava varhaisnuorten aika korvautuu vähemmän kuormittavilla työmuodoilla.

Hankkeessa ehdotetaan järjestöjen järjestämän kaupungin varhaisnuorisotoiminnan pilotteja seuraaville viidelle alueellisille nuorisotaloille, joiden ohjaajat ja toiminnanjohtajat ovat keskusteluissa päättäneet talojensa lähtevän pilottitaloiksi:

Ruoholahti
Maunula
Koskela
Kettutie
Malmi

Varhaisnuorisotoiminnan järjestöyhteistyön pilotteihin tulevat osallistumaan seuraavat kuusi järjestöä:

Viipurin Urheilijat
Karjalan Nuoret
HNNKY
Kansallinen Lastenliitto

Järjestöt vastaavat pilottitalolla varhaisnuorten avoimesta toiminnasta yhtenä tai useampana päivänä viikossa. Osa varhaisnuorten iltapäivistä säilyy kaupungin omien ohjaajien järjestäminä. Järjestöille maksetaan toiminnasta korvauksena 100 euron kumppanuusavustus/ iltapäivä. Yhden talon pilotti, jossa järjestöille maksetaan keskimääräisestä kolmesta iltapäivästä, maksaa virastolle 1200 euroa kuukaudessa. Pilotit alkavat syksyllä ja kestävät syysaika- ja mahdollisesti myös kevätkauden. Järjestöt sitoutuvat kaupungin varhaisnuorisotoimintaa järjestäessään noudattamaan seuraavia perusteita ja periaatteita:

1. Päihitteettömyys (sitoutuminen NK:n päihdetyön toimintaohjelmaan), rasisminvastaisuus ja uskonnollinen ja poliittinen vakaumus
2. Toiminnan tulee olla kaikille avointa yhdenvertaisuuslain mukaisesti sekä tasapuolisesti eri nuorten ryhmiä huomioivaa.
3. Toiminnan tulee olla ilmaista. Tästä poikkeuksena avoimen toiminnan sisällä järjestettävissä pienryhmissä voidaan niihin osallistuvilta periä pieni maksu materiaaleista.
4. Toimintaa tulee säännöllisesti suunnitella ja sovittaa yhteen muiden samalla nuorisotalolla kaupungin varhaisnuorisotoimintaa järjestävien kanssa.
5. Talojen sisäiset ja viraston yhteiset ohjeistukset, jotka koskevat mm. nuorilta sallittua käytöstä ja siihen puuttumista, talon välineistön käyttöä, elokuvien ja videopelien ikä-rajojen noudattamista, kävijöiden kirjaamista sekä internetin käyttöä.
6. Nuorten osallistuminen (nuorisolaki 8 §). Lasten ja nuorten on päästävä vaikuttamaan järjestettävän toiminnan sisältöön.
7. Toiminnassa toteutetaan ryhmämuotoisuuden periaatetta ja se on yhdessä tekemistä, ketään ei jätetä yksin.
8. Talojen turvallisuusohjeet
9. Toiminnassa toteutetaan lisäksi mahdollisuuksien mukaan NK:n arvoja, joita ovat elämisen ilo, asukaslähtöisyys, ekologisuus, yrittäjämielisyys, oikeudenmukaisuus, taloudellisuus ja turvallisuus.
10. Varhaisnuorisotoimintaa ohjaavista järjestöjen ohjaajista vähintään toisen tulee olla 18 vuotta täyttänyt.
11. Varhaisnuorisotoimintaa ohjaavien järjestöjen ohjaajien tulee esittää rikosrekisteriote.

2. Maahanmuuttajajärjestöjen kanssa toteutettavan yhteistyön pilotit

Järjestökumppanuuksien kehittämis- ja lisäämishankkeessa järjestettiin yhteistyössä kaupungin henkilöstökeskuksen maahanmuutto-osaston kanssa nuorisotyötä tekeville maahanmuuttajajärjestöille kuulemisfoorumi, jossa selvitettiin järjestöjen kiinnostuneisuus ja kyvykkyys ottaa vastuullisen roolin ottamiseen kunnallisessa nuorisotyössä. Foorumiin

kutsuttiin 23 järjestöä, joista kaikki paikalle saapuneet yhdeksän järjestöä ovat kiinnostuneita osallistumaan hankkeessa kehitettyyn viraston ja maahanmuuttajajärjestöjen yhteistyömalliin. Mallissa maahanmuuttajajärjestöjen edustajat toimivat ohjaajina kaupungin nuoriso-ohjaajien kanssa nuorisotalojen avoimissa illoissa maahanmuuttajataustaisten nuorten vahvoilla alueilla. Yhteistyön tarkoituksena on tukea kaupungin ohjaajia monikulttuuristen nuorten kohtaamisessa tuomalla taloille maahanmuuttajajärjestöjen kielellistä ja kulttuurista osaamista. Mallin on tarkoitus myös madaltaa maahanmuuttajataustaisen nuoren kynnystä tulla nuorisotalolle, sekä tätä kautta vaikuttaa maahanmuuttajataustaisten nuorten syrjäytymistä ehkäisevästi.

Yhteistyömalli toteuttaa nuorisoasiainkeskuksen monikulttuurisuusohjelmaa tukemalla maahanmuuttajajärjestöjä sekä kehittämällä niiden kanssa tehtävää yhteistyötä. Maahanmuuttajajärjestöjen kunnalliseen nuorisotyöhön osallistumisen kautta voidaan myös hälventää niiden edustamien väestönosien piirissä eläviä ennakkoluuloja kunnallisia nuorisopalveluita kohtaan.

Hankkeessa ehdotetaan maahanmuuttajajärjestöjen kanssa toteutettavan yhteistyön pilotteja nuorisotaloille Pikku Huopalahteen ja Kallahteen, joiden ohjaajat ja toiminnanjohtajat ovat keskusteluissa päättäneet talojensa lähtevän pilottitaloiksi.

Pilotteihin ovat osallistumassa seuraavat kuulemisfoorumissa läsnä olleet maahanmuuttajajärjestöt:

Alliance ry
Apila ry
Liikkukaa ry
Kassandra ry
Union Youth Development ry
Suomen Afgaanijärjestö
Vironkielisen Opetuksen seura ry
Somaliland Development Organisation ry
Länsi-Helsingin Somalit/ Somaliyhteisö

Järjestöjen edustajat toimivat pilottitaloilla avoimien iltojen ohjaajina yhdessä kaupungin ohjaajien kanssa kahtena iltana viikossa. Samalla pilottitalolla toimivat järjestöt muodostavat järjestöringin, josta illassa on paikalla aina kahden eri järjestön edustajat. Pilotin alkuvaiheen jälkeen talon omia ohjaajia voidaan osaksi ohjata illoista muuhun työhön tilanteen sen salliessa. Järjestöille maksetaan yhden ohjaajan työstä kumppanuuskorvauksena 10 euroa/ työtunti. Yksi pilotti kustantaa virastolle kuukaudessa noin 800 euroa (vähän riippuen talon aukiolon pituudesta järjestöille sattuvina iltoina). Pilotit alkavat syksyllä ja kestävät syystoimikauden ja mahdollisesti myös kevätkauden.

3. Kalliolan kumppanuussopimus

Kalliolan Nuoret ry on tehnyt nuorisoasiainkeskukselle tarjouksen Kivikon nuorisotalon koko toiminnan järjestämisestä. Kalliolan Nuoret ry:n tavoitteena on tehdä Kivikon alueella

alueellista nuorisotyötä sosiaalisen nuorisotyön otteella, jolla pystytään paremmin vastaamaan ilmi tulleisiin alueen nuorten parissa esiintyviin haasteisiin. Kalliolan Nuorten talotoiminnan järjestämisen mallissa perinteinen ja sosiaalinen nuorisotyö yhdistyvät perheiden kanssa tehtävän työn kanssa. Tarjouksen pohjalla on järjestön Raha-automaattiyhdistykseltä saama rahoitus kunniaväkivaltaa ennaltaehkäisevään perhetyön Sopu-hankkeeseen, joka toimii keväästä alkaen myös Kivikon alueella. Hankkeesta koituu sosiaalisen nuorisotyön lisäarvoja, mm. vahvempaa ryhmätoimintaa, ja muita etuja, mm. hankkeen rahoituksesta rahoitettuja tapahtumia, nuorisotalotoimintaa.

Kalliolan Nuoret ovat toimineet Kivikon alueella yli kymmenen vuoden ajan. Alue ja osa sen verkostoista ovat tulleet järjestölle tutuiksi. Talon toiminnan järjestämisvastuun antaminen kokonaan Kalliolan Nuorille helpottaisi järjestön muiden toimintojen synergiaetujen (mm. Poikien ja Tyttöjen talon sukupuolisensitiivisten ryhmien järjestämisen kokemus) hyödyntämistä Kivikon talotoiminnan hyödyksi.

Hankkeessa ehdotetaan, että Kalliolan Nuorten kanssa tehdään kolmen vuoden sopimus kokeilusta 1.9.2012 alkaen Kivikon alueellisesta nuorisotyöstä.

4. Selvitystyön aloittaminen Puistolan urheilijoiden aloitteesta

Puistolan Urheilijat ovat tehneet tarjouksen nuorisotyöpalveluiden tuottamisesta Tapulikaupungin nuorisotalolla. Puistolan Urheilijoiden tarjouksessa keskiössä on lasten ja nuorten kilpaurheilutoiminnan ja vapaa-ajantoiminnan yhdistäminen ja niin sanotun drop out - ilmiön torjunta. Drop out -ilmiöllä tarkoitetaan urheiluseurojen toiminnassa yleistä tilannetta, jossa nuori urheiluharrastuksen lopetettuaan putoaa ”tyhjiöön”. Tarjoamalla lapsille ja nuorille mielenkiintoista ja säännöllistä vapaata harrastustoimintaa nuorisotalolla seura pyrkii vaikuttamaan kyseiseen ilmiöön positiivisesti ja ehkäisemään lasten ja nuorten syrjäytymistä. Järjestön tavoitteena on monipuolistaa nuorisotalon toimintaa, ja taata lapsille ja nuorille helppo mahdollisuus vaihtaa urheiluseuratoiminnan, joka usein on kilpailutoimintaa, puolelta vapaan harrastustoiminnan puolelle nuorisotalotoimintaan niin halutessaan.

Puistolan Urheilijoiden toiminnan pääpaino on aina ollut lasten ja nuorten liikuntaharrastusten ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Hankkeessa ehdotetaan, että aloitetaan selvitystyö Puistolan urheilijoiden tekemästä aloitteesta.

5. Laakavuoren kumppanuussopimuksen irtisanominen 30.5.2013 lukien

Vuonna 2010 tehty selvitys kumppanuus- ja järjestöalojen toiminnasta ja taloudesta osoitti, että Laakavuoren sopimus erottuu järjestöjen kanssa tehtyjen kumppanuussopimusten joukosta nuorisosaiaikeskukselle muita sopimuksia selvästi kalliimpana. Nykyinen kumppanuussopimus olisi siten järkevää korvata nykyisessä kireässä taloustilanteessa

kaupungille edullisemmalla sopimuksella Laakavuoren nuorisotalotoiminnan järjestämisestä kiinnostuneen järjestön kanssa. Sopijakumppani uudessa sopimuksessa voisi mahdollisesti olla Kansallinen lastenliitto. Laakavuorella tällä hetkellä toimivan toisen järjestön HNMKY:n kanssa aloitetaan keskustelut mahdollisesta yhteistyöstä järjestön Malmille tulevan toimintakeskuksen tiimoilta. HNMKY:n Malmin toimintakeskushanke etenee 1-2 vuoden aikataululla vuosina 2012–2013. Kaikille ikäluokille vauvasta vaariin -periaatteella toimintaa tarjoava HNMKY:n toimintakeskus tulee sijaitsemaan nykyisen Malmin nuorisotalo läheisyydessä ja Malmin nuorisotilojen siirtäminen toimintakeskuksen yhteyteen voisi olla kannattavaa.

Hankkeessa ehdotetaan, että Laakavuoren kumppanuussopimus HNMKY:n ja Kansallisen lastenliiton kanssa Laakavuoren kumppanuustalon talotoiminnan järjestämisestä irtisanotaan 30.5.2013 lähtien.

Asiaan liittyen lisäksi ehdotetaan, että

- a. aloitetaan selvitystyö Laakavuoren nuorisotalon toiminnan mahdollisesta jatkajasta esim. Kansallisen lastenliiton kanssa.
- b. aloitetaan selvitystyö HNMKY:n kanssa mahdollisesta yhteistyöstä järjestön tulevan Malmin toimintakeskuksen kanssa niin, että sinne rakennettaisiin korvaavat tilat nykyiselle Malmin nuorisotalolle.

6. Kumppanuussopimusasiakirjan sisällön tarkistaminen ja yhtenäistäminen

Samaan aikaan viraston Järjestökumppanuuksien kehittämis- ja lisäämishankkeen kanssa on ollut menossa prosessi, jossa nykyisten järjestö- ja kumppanuustalojen sopimukset uudistetaan osittain sisällöltään. Tarkoituksena on yhtenäistää sopimukset niissä listattujen vastuiden osalta, selventää järjestöjen roolia alueellisen nuorisotyön palveluntuottajana sekä lisätä järjestöjen liikkumavaraa järjestää talotoiminta järjestön vahvuudet ja ominaispiirteet paremmin esiin tuovalla tavalla. Uudistuksessa on tarkoitus luopua myös kaupungin maksamien kumppanuusavustusten indeksisidonnaisuudesta, joka on virastolle tämän hetkessä taloustilanteessa ongelmallinen kohta. Indeksisidonnaisuus korvataan kaupungin järjestölle maksaman avustussumman vuosittaisella sopimisella.

Hankkeessa ehdotetaan, että kumppanuussopimusten tarkistaminen ja yhtenäistäminen viedään loppuun, ja että vanhat sopimukset kumppanuusjärjestöjen kanssa irtisanotaan ja niiden kanssa solmitaan uudenmalliset sopimukset.

6. Lopuksi: Tilanne hankkeen päättämishetkellä huhtikuussa 2012

Dynamo-hankkeessa ympäri Suomea kehitettyjen järjestöjen tuottamien kunnallisten nuorisopalveluiden projektipäällikkö Kirsi Airaksinen listasi⁷ järjestöyhteistyöllä saavutetuiksi eduiksi seuraavat kohdat: 1) kolmannen sektorin asiantuntemus on saatu mukaan kunnan nuorisopalveluun, 2) järjestöt ovat saaneet yhteistyön kautta entistä totuudenmukaisemman kuvan nuorten tilasta, 3) uuden kokeilulla on ollut lisäarvonsa, mikä on näkynyt muun muassa muuttuneina rakenteina ja uusina innovaatioina, ja 4) muu yhteiskunta ja nuorten maailma on saatu entistä laajemmin mukaan kunnan nuorisopalveluihin, mm. koulu yhteistyön kautta.

Nuorisotyön tutkija Petri Cederlöf kommentoi järjestön ja kunnan välisen kumppanuuden menestyksekkyyden näkyvän yksinkertaisesti siinä, että yhteistyössä osapuolina olevat ihmiset viihtyvät työssään ja rooleissaan. Paljon nähneenä kriittisesti nuorisotalon kunta- ja järjestökumppanuuksia tarkastelevan Cederlöfin mukaan järjestöjen peruseetos voi parhaimmillaan myös kirkastua palvelujen tuottamisen myötä.

Vaikka monet tämän hankkeen tiimoilta tavatut ihmiset toivat esiin, että toimivien ja tuottavien järjestö- ja kuntakumppanuuksien luominen ei ole helppo tehtävä, niin tutkijoiden kuin kunnan ja järjestöjenkin edustajien keskuudessa vallitsi kuitenkin usko siihen, että onnistuneella järjestöyhteistyöllä voidaan päästä tilanteeseen, jossa saadaan syntymään lisäarvoa ja olemassa olevat resurssit käytettyä järkevämmiin.

Nuorisosiainkeskuksen järjestö- ja kumppanuushankkeessa kehitettiin pilottimallit järjestöjen tuottamaan kaupungin varhaisnuorisotoimintaan sekä maahanmuuttajataustaisten nuorten vahvojen alueiden avointen iltojen tukemiseen maahanmuuttajajärjestöjen osaamisen voimin. Käyntiin lähdettyään ne toivottavasti tuovat mukanaan tarpeellista kokemustietoa nuorten palveluiden vaihtoehtoisen tuottamisen tavoista omalta osaltaan.

Pilotit toivottavasti auttavat myös viraston 2012–2016 strategian toteuttamisessa muun muassa vapauttaen kaupungin omien ohjaajien aikaa nivelvaihepuodokkuuden ehkäisy- ja koulu yhteistyöhön. Piloteissa syntyvät uudet järjestökumppanuudet toteuttavat onnistuessaan viraston strategiaa myös suoraan hoitaen osan viraston pääkohdeikäryhmään osumattomasta varhaisnuorisotoiminnasta ja järjestäen nuorille enemmän harrasteryhmiä.

Pilottien ohella hankkeessa kerätyt järjestöjen tekemät yhteistyöehdotukset tarjoavat nuorisosiainkeskuksen eri osastoille vaihtoehtoja nuorten palveluiden tuottamiseen. Ne voivat myös poikia kustannustehokkaita ja järkeviä ratkaisuja nuorten palveluiden tuottamiseen kaupungin eri alueilla tulevaisuudessa. Jos nuorisosiainkeskuksen omien toimipaikkojen vähentämiseen tulee tarve mennä, yhteistyö järjestöjen kanssa voi mahdollistaa nuorten palvelujen tuottamisen alueella vastaisuudessa ”tilattomasti” tai järjestön tiloissa tai jopa alueellisen toimijan vastuun järjestölle siirtäen.

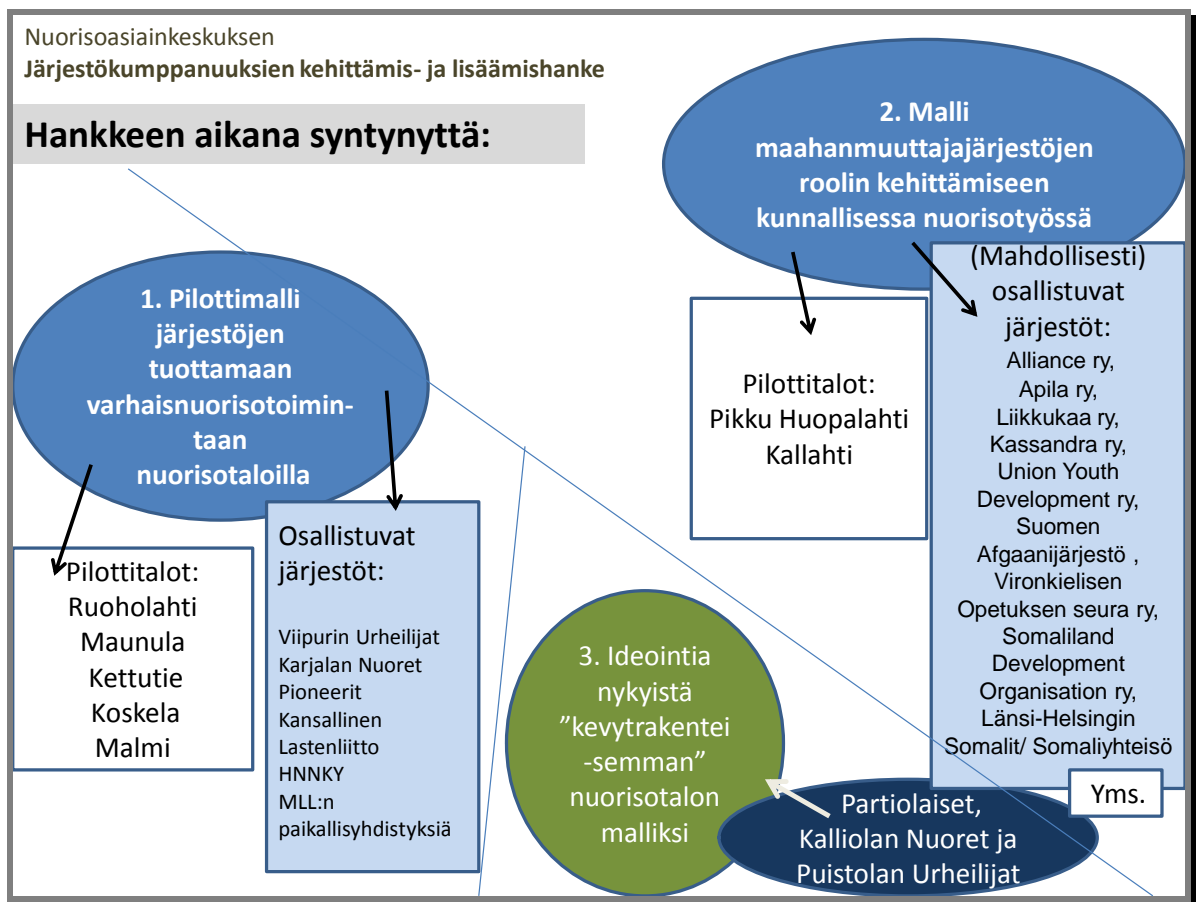
⁷ Järjestöyhteistyön etujen listaus perustuu projektipäällikön omaan arvioon, sillä Dynamo-hankkeiden arviointia ei ole vielä suoritettu.

Siinä missä pilottien aikana on tärkeää seurata ja arvioida niiden onnistuneisuutta kriittisesti ja tutkivasti, on tärkeää myös suoda piloteissa mukana oleville järjestöille ja kaupungin nuorisotaloille kaikki se tuki, mitä pilottien onnistuminen mahdollisesti vain vaatii.

Syksyä ja pilottien mahdollista käynnistymistä ajatellen pilottitalojen ja niille sijoittuvien järjestöjen yhteistyössä seuraava askel on järjestöjen ja talojen omien ohjaajien välisten tutustumis- ja tiedonvaihtotapaamisten järjestäminen. Tapaamisissa on tarkoitus myös sopia käytännön pelisäännöistä, joita samalla talolla toimiessa noudatetaan.

Hankesuunnitelman viimeisen toimenpiteen toteutuminen jäi osaltaan vielä hankkeen jälkeiselle ajalle:

Hankesuunnitelman toimenpide: Uuden yhteistyön yksityiskohdista keskusteleminen/ sopiminen kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Osaltaan uudistetun palvelustrategian aiheuttamista muutoksista tiedottaminen viraston sisällä ja ulkoisesti palveluiden käyttäjäkunnalle eli nuorille.

Kuva 3: Järjestökumppanuuksien kehittämissankkeessa syntyneet pilotit, sovitut pilottitalot ja niihin tällä tietoa osallistuvat järjestöt.

Suomen sosiaalipolitiikassa puhutaan tällä hetkellä kumppanuusvaltio-teoriasta (Palola, Rintala & Savio 2010: Elämää kumppanuusvaltiossa), jonka ytimen muodostaa ajatus siitä, että tulevaisuudessa valtion talouden kiristyessä julkiset hyvinvointipalvelut tuotetaan yhä enemmissä määrin kumppanuuksin kansalaisyhteiskunnan kanssa eli kansalaisia ja yhteisöjä

osallistaen. Mallissa korostuu yhteisvastuu – koko yhteiskunta toimii yhteisen hyvän tuottamiseksi.

Julkisten hyvinvointipalvelujen uudelleen järjestämisessä on kuitenkin hyvä muistaa, ettei julkisia palveluita voida siirtää kolmannen sektorin ja sen vapaaehtoisvoimavarojen toteutettavaksi ilman asianmukaista korvausta. Sitoutuminen säännöllisen toiminnan järjestämiseen vaatii myös järjestötoimijalta usein palkkakustannuksia synnyttävää henkilöstöresurssia, ja toiminnan järjestämisestä koituu mahdollisesti myös muita kuluja. Järjestöyhteistyön kautta hyödynnettäväksi tuleva kolmannen sektorin vapaaehtoisreservi on siten ”vain” kaupan päälle tuleva bonus, kuten palveluiden järjestöjen kanssa tuottamisen edullisuutta lisäävä järjestöjen oikeus verottomaan toimintaan ja pienempiin työnantajan sosiaalikuluihinkin.

Minkälainen sitten on tavoittelemisen arvoinen ja onnistuva järjestö- ja kunta -kumppanuus? Hankkeessa ei pystytty vastaamaan tähän, sillä onnistuneita kumppanuuksia löytyy monenmuotoisia ja -suuruisia, ja niihin vaikuttavat aina toimintaympäristö ja muut toimintamahdollisuuksia rajaavat lainalaisuudet. Kumppanuusmallit eivät ole myöskään siirrettävissä onnistuneina paikasta toiseen, vaan niitä on aina vähintään muokattava ympäristöönsä sopiviksi.

Kuten monessa muussa asiassa, suositelluimman järjestö- ja kuntakumppanuuden mallinkin kohdalla löytyy kaksi ”koulukuntaa”: Toinen koulukunta ei pidä hyvänä varsinaisten hankintasopimusten käyttöä, vaan toimintatapaa, jossa kunta maksaa avustuksen muodossa järjestölle sen perustoiminnan yli menevästä palvelusta, jonka kunta katsoo erityisen korvauksen arvoiseksi. Suositelluin kumppanuuden malli on tällöin pienehkö ja selkeä palvelu, jonka tuottajajärjestö on sosiaalisin perustein määritelty ja josta suoritetaan maksu avustuksen nimellä. Toisen koulukunnan mukaan suurehkojenkin palveluiden hankkiminen ostopalvelusopimuksilla järjestöiltä on täysin toimiva ratkaisu kunnille ja järjestöille.

Mielipide-eroista huolimatta varmaa kuitenkin on, että onnistunut kumppanuus vaatii kummaltakin osapuolelta aitoa tahtotilaa sekä osapuolten tarpeet ja toiveet tasavertaisesti huomioivaa vuoropuhelua.

Tämänhetkisen tiedon mukaan syksyllä on nuorisoasiainkeskuksen seitsemällä alueellisella nuorisotalolla lähdössä käyntiin uudenlainen yhteistyö järjestöjen kanssa, jos ja kun suunnitellut pilotit käynnistyvät. Tunnelma on odottava niin järjestöjen edustajien kuin pilottitalojen ohjaajienkin joukossa.

7. Lähteitä

Alpon järjestö- ja kumppanuustalouselvitys 2010, Nuorisoasiainkeskus

Helsingin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2009-2012. Tiivistelmä.

Ihmisiä monialaisen yhteistyön äärellä. Nuorten ohjaus- ja palveluverkostojen ensiaskeleita. Onnistuvat opit (2009-2011) -juurruttamishanke. 2011.

Jarva, Vuokko & Kotisalo, Yrjö 1999: Keski-Uudenmaan kunnat ja kolmas sektori. Onko kumppanuudelle perustaa? Helsingin yliopisto, Mikkeli.

Kapeneeko kuilu? Tilannekatsaus terveyserojen kaventamiseen Suomessa 2007-2010. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Yliopistopaino, Helsinki.

Kareinen, Hannu 2008: Yhteisöllistä hyvinvointia rakentamassa. Nuorisoalan kolmas sektori hyvinvointipalvelujen tarjoajana. Opinnäytetyö. Humanistinen ammattikorkeakoulu.

Kohti kumppanuutta yhteispelillä. Acta-sarja 1995, Suomen kuntaliitto. Helsinki.

Kolmannella lähteellä. Hyvinvointipalveluja kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön aloilta. Kolmas lähde -koordinaatiohanke 2010. Paino Art-Print oy.

Kuntien ja kolmannen sektorin projektiyhteistyö sosiaali- ja terveydenhuollossa. Acta-sarja 2002, Suomen kuntaliitto. Helsinki.

Lahtinen, Risto 2011: Hierarkiasta verkostoihin. Järjestöjen ja kunnan välisten suhteiden rakentuminen Turun nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntatoimessa. Opinnäytetyö. Humanistinen ammattikorkeakoulu

Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma 2007-2011. OKM.

Lasten ja nuorten Vantaa. Toimintaohjelma vuosille 2010-2012. Vantaan kaupunki.

Laukkanen, Sotkasiira & Räsänen 2011: Askeleita yhdessä tekemiseen. Vyöhyke -nuorisoalan osaamisyhteisön tuloksia. Humanistinen ammattikorkeakoulu.

Mero, Pia ja Kyntäjä, Eve 1999: Maahanmuuttajat mukana projektityössä. Sisu Integra -projektin väliarviointi 1998. Helsingin yliopisto.

Myrskylä, Pekka 2012: Hukassa – keitä ovat syrjäytyneet nuoret? Eva-analyysi. Elinkeinoelämän valtuuskunta.

Möttönen, Sakari & Niemelä, Jorma 2005: Kunta ja kolmas sektori. Yhteistyön uudet muodot. Otavan kirjapaino, Keuruu.

Nuorisoasiainkeskuksen monikulttuurisuusohjelma 2009-2012.

Nuoret alueittain 2011. Nuorisoasiainkeskus ja Helsingin tietokeskus, 2011.

OKM:n Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisoalan kolmas sektori hyvinvointipalvelujen tarjoajana -kehittämisohjelman (2007 - 2013) perustelumuuisto. OKM.

Paikallisyhdistykset kunta-areenalla. Acta-sarja 2004. Suomen kuntaliitto. Helsinki.

Pihlaja, Ritva 2010: Kolmas sektori maaseutukunnissa. Ruralia-instituutti, Helsingin yliopisto.

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelma 2011.

Roivainen, Irene (toim.) 2001: Yhteisöt hyvinvoinnin tuottajina. Uusi Yhteisötyö -projektin loppuraportti. Kolmen setlementin kokemuksia. Yliopistopaino, Helsinki.

Ruotsinkielisen nuorisotyön kehittämisstrategia. Nuorisoasiainkeskus 2010.

Ruusuvirta, Minna 2011: Selvitys kuntien yhteistoiminnasta kulttuuri-, liikunta- ja nuorisoalan kolmannen sektorin kanssa hyvinvointipalvelujen tarjoamisessa. Kolmas lähde -hanke.

Soanjärvi, Katariina 2011: Mitä on ammatillinen nuorisotyö? Nuorisotyön villiä kenttää kesyttämässä. Väitöskirja. Jyväskylän yliopisto.

Vuojakoski, Heikki 2008: Juhlapuheista tekoihin. Miten järjestöt muodostavat suhdettaan tulevaisuuteen? Opinnäytetyö. Jyväskylän yliopisto.

Hankkeen tavoitteet	Suunnitellut toimenpiteet	Käytetyt välineet	Aikaansaadut toimenpiteet	Yhteistoiminta
<p>Hankkeen tavoitteet</p> <p>Perehtyminen kaupungin järjestöyhteistyötarpeisiin nuorisotyön eri osa-alueilla ja kaupungin eri alueilla.</p> <p>Nk:n tilojen käytön läpikäynti suosion volyymien näkökulmasta: Mistä voitaisiin etsiä ja minkälaisia järjestöjä tuottamaan palveluja, mahdollisesti muissa tiloissa (järjestön omat tilat, seurakunnat, muut hallintokunnat jne.) tai "tilattomasti", ja näin mahdollistamaan joistakin tiloista luopumisen. Tehtävässä käytetään tunnuslukuja, viraston strategian suuntaviivoja, ylätaso politiikkaohjelmia sekä jossakin määrin saatavilla olevia aluekarttoja ja -tietämystä, ajan sallissa.</p> <p>Hankkeen osatavoite 3: Määritetään nuorisotyön osa-alueita ja sijainteja Helsingin kaupungin alueella, joilla vahvempi yhteistyö kolmannen sektorin kanssa olisi toivottavaa ja mahdollista.</p>	<p>Perehtyminen kaupungin järjestöyhteistyötarpeisiin nuorisotyön eri osa-alueilla ja kaupungin eri alueilla.</p> <p>Nk:n tilojen käytön läpikäynti suosion volyymien näkökulmasta: Mistä voitaisiin etsiä ja minkälaisia järjestöjä tuottamaan palveluja, mahdollisesti muissa tiloissa (järjestön omat tilat, seurakunnat, muut hallintokunnat jne.) tai "tilattomasti", ja näin mahdollistamaan joistakin tiloista luopumisen. Tehtävässä käytetään tunnuslukuja, viraston strategian suuntaviivoja, ylätaso politiikkaohjelmia sekä jossakin määrin saatavilla olevia aluekarttoja ja -tietämystä, ajan sallissa.</p>	<p>Tunnusluvut. Poliittikkaohjelma t. Pd-luvut ja ajan sallimassa määrin aluekartoitukset ja muu aluetietämys. Alueiden järjestötietokannat.</p>	<p>Yleiskuvan hankkiminen Helsingin tämän hetken ja tulevaisuuden nuorisotyön tarpeista ylätaso politiikkaohjelmista: hallitusohjelma, lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma, Helsingin Lasu, THL:n nuorten hyvinvoinnista kertovat raportit ja viraston strategia. Kaupungin alueiden pd-lukuihin tutustuminen. Alueellisten palvelujen toimipaikkojen tunnusluvut käytiin läpi ajalta 1.9.2010–31.8.2011.</p>	<p>Hanke ollut esittelyissä NK:n osasto- ja esimieskokouksissa.</p>
<p>Hankkeen osatavoite 4: Kartoitetaan laajennettuun järjestöyhteistyöhön osallistuvat järjestöt.</p>	<p>Nykyisten yhteistyöjärjestöjen halukkuuden kartoittaminen lisäyhteistyöhön/ ostopalveluiden tarjoamiseen NK:lle.</p> <p>Potentiaaalisten yhteistyöjärjestöjen kartoitus Helsingin eri alueilla.</p> <p>Yhteydenotot, haastattelut ja yhteistyömahdollisuuksien listaus.</p> <p>Yhteydenpitoa mahdollisina palveluntuottajina erottuvien järjestöjen kanssa.</p> <p>Järjestöjen palvelutarjonnan soveltaminen NK:n tarpeisiin.</p>	<p>Järjestötietokannat.</p> <p>Opetusviraston yhteistyöjärjestöjen listat. Puhelut ja sähköpostikyselyt järjestöille. Järjestötapaamiset.</p>	<p>Kartoitettu 126 järjestön mielipide yhteistyöstä NK:n kanssa. Kerätty vastanneiden 44 järjestön yhteistyöehdotukset mahdollisten kumppanuuksien rakentamista varten. 1.3.2012 pidetty maahanmuuttajajärjestöjen kuulemisfoorumi. Kyselyt nykyisille talotoiminnan yhteistyöjärjestöille niiden halukkuudesta lisäkumppanuuksiin NK:n kanssa. Kyselyt nuorisotyöyksiköiden toiminnanjohtajille yhteistyöjärjestöistä. Vierailuja järjestöihin. Tutustuminen Helsinki-tiimin järjestöihin piirijärjestöjen seminaarissa ja Belgian opintomatalla.</p>	<p>Hanke ollut esittelyissä NK:n osasto- ja esimieskokouksissa.</p>

Hankkeen tavoitteet	Suunnitellut toimenpiteet	Käytetyt välineet	Aikaansaadut toimenpiteet	Yhteistoiminta
Hankkeen osatavoite 5: Määritetään järjestöjen kanssa mahdolliset uudet toimeenpantavat järjestöyhteistyön mallit/pilotit yhdessä, joista aloitetaan keskustelut viraston oman henkilöstön kanssa.	Uusien kumppanuus- ja ostopalvelumallien/pilottien valmistelu järjestöjen kanssa ja niistä keskusteluiden aloittaminen viraston oman henkilöstön kanssa. Uuteen yhteistyöhön osallistuvien järjestöjen ostopalveluiden tuottamiseen liittyvän koulutustarpeen selvittäminen.	Kerätyt pilottimallit ja niihin liittyvä tieto.	Pilottimallit luotu järjestöjen järjestämään varhaisnuorisotoimintaan ja maahanmuuttajajärjestöjen saamiseen mukaan avoimiin iltoihin. Ideoitu vähemmän kaupungin resursseja vievää alueellisen järjestötilan mallia. Keskustelut pilotteihin osallistuvien nuorisotalojen ohjaajien ja toiminnanjohtajien kanssa. Pilottien esitellyt nuorisotyöyksiköiden yksikkökokouksissa. Ohjeistuksen laadinta alueellisten palveluiden toimiston voimin ohjaajilta varhaisnuorisotoiminnan järjestöpilottien johdosta vapautuvan ajan käyttöön. Selvitetty pilotteihin osallistuvien järjestöjen koulutustarve.	
Hankkeen osatavoite 6: Keskustellaan/sovitaan uuden järjestöyhteistyön yksityiskohdista ja määrärajoista järjestöjen kanssa.	Uuden yhteistyön yksityiskohdista keskusteleminen/ sopiminen kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Osaltaan uudistetun palvelustrategian aiheuttamista muutoksista tiedottaminen viraston sisällä ja ulkoisesti palveluiden käyttäjäkunnalle eli nuorille.		Järjestöjen järjestämään kaupungin varhaisnuorisotoimintaan luotiin perusteet, joita järjestöjen tulee noudattaa. Tapaamiset ja pelisääntöjen sopimistilaisuudet pilotteihin osallistuvien järjestöjen ja pilottitalojen ohjaajien välillä vielä tulossa.	Hanke ja hankkeessa syntyneet pilotit on esitelty/ esitellään niiden nuorisotyöyksiköiden henkilöstölle, joita asia koskee, ja henkilöstöä kuullaan.
Hankkeen osatavoite 7: Tuotetaan kirjallinen dokumentti hankkeen lopputuloksista.	Kirjallisen dokumentin tuottaminen hankkeen lopputuloksista.		Hankkeen yhteistoimintaportti valmistui 18.4.2012.	Hankkeen yhteistoimintatoimenpiteiden toteutuminen varmistetaan ja kirjataan kaupunkiin lomakkeeseen.

Hyvä nuorten parissa toimivan järjestön edustaja,

Lähestyn järjestöänne Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskuksen järjestökumppanuushankkeen nojalta.

Hankkeessa nuorisoasiainkeskuksen tavoitteena on löytää (uusia) **kumppanijärjestöjä, jotka voisivat tuottaa kunnallisesta näkökulmasta sopivia ja kunnallisen nuorisotyön sisälle mahtuvia nuorisopalveluita vastiketta vastaan.**

Otamme innostuneina vastaan kaikenlaiset ehdotukset nuorisopalveluista, joita järjestönne olisi halukas tuottamaan (esim. kerho- tai kurssimuotoinen toiminta tai tapahtumat). Hankkeesta vastaavana työntekijänä toivon yhteydenottoja sähköpostiini jonna.oksanen@hel.fi tai puhelimitse numerooni 09 310 64842.

Pohdinnan ja suunnittelun avuksi olen liittänyt tähän **yleisesitteen nuorisoasiainkeskuksen tämän hetken nuorisopalveluista**, joiden tuottamiseen olemme ajatelleet järjestöjen voivan osallistua.

Annan mielelläni hankkeeseen liittyviä lisätietoja ja myös tapaamiset onnistuvat hyvin hankkeen tiimoilta!

Yhteistyöterveisin,

Jonna Oksanen

Alueellisten palveluiden osasto

Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus

Maahanmuuttajajärjestöjen kuulemisfoorumi

Paikka: Meri-Rastilan nuorisotalo, Jaluspolku 3, 00980 Helsinki

Aika: torstai 1.3.2012 klo 18.00–20.00

OHJELMA

- 18.00–18.15 Alustus aiheesta ”Mitä tapahtuu nuorisotalossa?”
Esimerkkinä Meri-Rastilan nuorisotalo ja nuoret.
(*nuorisoasiainkeskus, Jonna Oksanen*)
- 18.15–18.30 Kyselykierros. Millaista nuorisotoimintaa on läsnä olevilla järjestöillä?
- 18.30–18.45 Mahdollisen yhteistyömallin esittely. Miten järjestöt ja kaupunki voisivat hyötyä yhteistyöstä?
(*nuorisoasiainkeskus, Jonna Oksanen*)
- 18.45–19.30 Ryhmätyöskentely ”Learning Café”
Jakautuminen kahteen työryhmään ja kierto molemmissa ”pisteissä”.
- Ryhmä I (*Jonna Oksanen*)
Ryhmän jäsenet saavat esittää mielipiteensä esitellystä yhteistyömallista sekä oman järjestönsä kiinnostuksen lähteä yhteistyöhön mukaan.
- Ryhmä II (*Miriam Attias*)
Ryhmän jäsenet keskustelevat siitä, keitä ovat nuoret, joiden kanssa he ovat tekemisissä. Lisäksi pohditaan sitä, mitä nuori tarvitsee. Ryhmäkeskustelussa on mukana myös Meri-Rastilan nuorisotalon ohjaaja.
- 19.30–20.00 Loppukeskustelu: ”Miten tästä eteenpäin?”
Kootaan ryhmien tulokset ja kuullaan, mitä asiassa tapahtuu kuulemistilaisuuden jälkeen.

Tilaisuudessa on kahvitarjoilu.

Ilmoittautumiset tilaisuuteen 27.2. mennessä Jonna Oksaselle, puh. 09 310 64842 tai jonna.oksanen@hel.fi

Järjestäjät: Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus (alueelliset palvelut) ja maahanmuutto-osasto

Liite 4: Maahanmuuttajajärjestöjen kuulemisfoorumissa esittämät huomiot siitä, mitä nuori tarvitsee.

Mitä nuori tarvitsee? (Ryhmä 1)

- vanhempien luottamus
- oma kieli
- oma tausta
- kiinnostavaa tekemistä
- aikuinen joka ymmärtää, joka luottaa → kulttuurishokki
- kaverit
- ajanviettomahdollisuudet
- harrastukset
- koulunkäynnin tuki (läksyapu)
- kerhot
- suomen kielen tuki
- aikaa
- apua
- kuulemista
- auttaa asioiden tekemisessä yhdessä → oma osallistuminen
- liikunta
- sosiaalisia verkostoja
- tuki
- muut nuoret
- ohjaus
- vaikuttaa
- tehdä aloite
- tulla kuulluksi
- perhe → yhdessä tekeminen
- yhteistä aikaa
- kontaktit eri ryhmiin
- pelit, välineet
- tieto uudesta yhteiskunnasta
- turvallisuus
- taho, jota helppo lähestyä
- tupakkaa
- tila
- oma paikka

Mitä nuori tarvitsee? (Ryhmä 2)

- vastuu
- luottamus
- kannustus
- työpaikat
- perhe
- kehittyminen
- sananvapaus
- seksuaalisuus
- oikeudet
- syrjintään reagointi?
- hyväksyntä (itse & muut, oma tausta)
- itsensä toteuttaminen
- toivo
- netti
- pelit
- oma kieli
- oma tausta
- roolimalli
- vertaistuki
- samaistumiskohde
- kasvatus
- tuttuja aikuisia
- oma tila
- tanssi
- ilo
- liikunta
- turvallisuus
- myönteinen ympäristö
- rajoja
- leirit
- ystävät
- rahaa
- anteeksianto
- ystävät
- tasavertaisuus
- energian purkaminen
- vapaa-aika/oma aika
- ohjattu toiminta
- opastus
- tuki (koulutukseen)
- itseluottamus
- itsetunto